

## 5. ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

### Садржај:

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5. ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД.....                                                | 1  |
| 5.1.Обавезни предмети у трећем разреду.....                                                    | 2  |
| СРПСКИ ЈЕЗИК.....                                                                              | 2  |
| СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК – програм Б.....                                                    | 4  |
| МАЂАРСКИ ЈЕЗИК.....                                                                            | 6  |
| СТРАНИ ЈЕЗИК- енглески језик.....                                                              | 9  |
| МАТЕМАТИКА.....                                                                                | 14 |
| ПРИРОДА И ДРУШТВО.....                                                                         | 15 |
| ЛИКОВНА КУЛТУРА.....                                                                           | 16 |
| МУЗИЧКА КУЛТУРА.....                                                                           | 17 |
| ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....                                                           | 18 |
| ДИГИТАЛНИ СВЕТ.....                                                                            | 18 |
| 5.2.Изборни програми у трећем разреду.....                                                     | 20 |
| ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ.....                                                                       | 20 |
| ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС.....                                                                     | 22 |
| КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК.....                                                                       | 23 |
| ГРКОКАТОЛИЧКИ ВЕРОНАУК.....                                                                    | 25 |
| МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....                                           | 26 |
| РУСИНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....                                           | 27 |
| УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ.....                                         | 29 |
| 5.3.Облици рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми у трећем разреду..... | 32 |
| ДОПУНСКА НАСТАВА.....                                                                          | 32 |
| ДОДАТНА НАСТАВА.....                                                                           | 36 |

|                                |    |
|--------------------------------|----|
| НАСТАВА У ПРИРОДИ .....        | 37 |
| ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ..... | 38 |
| ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ .....   | 40 |
| ЕКСКУРЗИЈА .....               | 41 |

## 5.1.Обавезни предмети у трећем разреду

### ***СРПСКИ ЈЕЗИК***

Циљ                      **Циљ** учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред                      **Трећи**

Годишњи фонд часова **180**

| ИСХОДИ                                          | ОБЛАСТ/<br>ТЕМА | САДРЖАЈИ |
|-------------------------------------------------|-----------------|----------|
| По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: |                 |          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– чита са разумевањем различите текстове;</li> <li>– опише свој доживљај прочитаних књижевних дела;</li> <li>– изнесе своје мишљење о тексту;</li> <li>– разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст;</li> <li>– одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту;</li> <li>– именује главне и споредне ликове и разликује њихове пози- тивне и негативне особине;</li> <li>– уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима);</li> <li>– разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;</li> <li>– разуме идеје књижевног дела;</li> <li>– уочи основне одлике народне бајке;</li> <li>– разликује народну од ауторске бајке;</li> <li>– представи главне особине јунака;</li> <li>– уочи основне одлике народне епске песме;</li> <li>– уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу;</li> <li>– разликује опис од приповедања у књижевном делу;</li> <li>– покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту;</li> <li>– уочи хумор у књижевном делу;</li> <li>– чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;</li> <li>– изражајно рецитије песму и чита прозни текст;</li> <li>– изводи драмске текстове;</li> <li>– разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима;</li> <li>– одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола;</li> <li>– примењује основна правописна правила;</li> <li>– јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акцен- нат, паузе, брзину и темпо;</li> <li>– споји више реченица у краћу и дужу целину;</li> <li>– препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;</li> <li>– извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачно- сти, објективности и сажетости;</li> <li>– варира језички израз;</li> <li>– попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;</li> <li>– разликује формални од неформалног говора (комуникације);</li> <li>– учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуни- кације и пажљиво слуша саговорника.</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><b>КЊИЖЕВНОСТ</b></p> | <p><b>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</b></p> <p><b>Лирска поезија</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Душан Костић: <i>Септембар</i></li> <li>2. Григор Витез: <i>Какве је боје поток/ Десанка Максимовић: Вожња</i></li> <li>3. Душан Васиљев: <i>Зима</i></li> <li>4. Мирослав Антић: <i>Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма</i></li> <li>5. Драган Лукић: <i>Свакога дана/ Шта је отац</i></li> <li>6. Бранислав Црнчевић: <i>Љутило мече/ Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа</i></li> <li>7. Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i></li> <li>8. Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина себрани лепотом</i></li> <li>9. Химна Светоме Сави</li> <li>10. Бранко Стевановић: <i>Занимање Марка Краљевића</i></li> </ol> <p><b>Епска поезија</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>11. Народне песме: <i>Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића</i></li> </ol> <p><b>Проза</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ла Фонтен: <i>Цвркач и мрав/Езоп: Корњача и зец</i></li> <li>2. Народна приповетка: <i>Свети Сава и сељак без среће</i></li> <li>3. Народна бајка: <i>Чардак ни на небу ни на земљи</i></li> <li>4. Народна приповетка: <i>Свијету се не може угодити</i></li> <li>5. Бранко Попић: <i>Изокренута прича</i></li> <li>6. Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i></li> <li>7. Светлана Велмар Јанковић: <i>Златно јажње (одломак)</i></li> <li>8. Бранко В. Радичевић: <i>Прича о дечаку и Месецу</i></li> <li>9. Ијан Макјусен: <i>Реч-две о Питеру (одломак)</i></li> <li>10. Јохана Шпири: <i>Хајди (одломак)</i></li> <li>11. Народна бајка: <i>Баи-Челик (читање у наставцима)</i></li> <li>12. Јасминка Петровић: <i>Од читања се расте (читање у наставцима)</i></li> </ol> <p><b>Драмски текстови</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i></li> <li>2. Александар Поповић: <i>Лед се топи</i></li> <li>3. Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i></li> <li>4. Лаза Лазић: <i>Суђење</i></li> </ol> <p><b>Популарни и информативни текстови</b></p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др.</p> <p><b>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бранко Попић: <i>Доживљаји Мачка Тоше</i></li> <li>2. Избор из поезије Душана Радовића (<i>Замислите, Да ли ми ве- рујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме</i>)</li> <li>3. Браћа Грим: <i>Бајке (поизбору)</i></li> </ol> <p><b>Књижевни појмови:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– лирска песма,</li> <li>– химна,</li> <li>– епска песма,</li> <li>– народна бајка,</li> <li>– роман,</li> <li>– поређење,</li> <li>– персонификација (на нивоу препознавања),</li> <li>– опис,</li> <li>– дијалог,</li> <li>– приповедање,</li> <li>– епски јунак,</li> <li>– драмска радња</li> </ul> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p align="center"><b>ЈЕЗИК</b><br/><b>Граматика, правопис и ортографија</b></p> | <p>Врсте речи:<br/>именице (градивне, збирне);<br/>придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице);<br/>глаголи; лице и број глагола.<br/>Подела речи на крају реда (граница на самогласник).<br/>Управни говор (први и други модел). Неуправни говор.<br/>Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа;<br/>Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: <i>-ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки</i>).<br/>Речца <i>не</i> уз именице и придеве.<br/>Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа).<br/>Сугласник <i>j</i> (између самогласника <i>и-о</i> и <i>о-и</i>).<br/>Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | <p align="center"><b>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</b></p>                                    | <p>Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нели-неарни текстови.<br/>Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано).<br/>Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано.<br/>Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.).<br/>Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире).<br/>Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат.<br/>Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.<br/>Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значања али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго.<br/>Стилске вежбе: састављање прича на основу задатих речи; сажимање или проширивање познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликове; сместити бајку у далеку будућност...).</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p> |

**Кључни појмови садржаја:** књижевност, језик, језичка култура.

## СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК – програм Б

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ                 | <p><b>Циљ</b> учења предмета Српски као нематерњи језик програм Б јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.</p> |
| Разред              | <b>Трећи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Годишњи фонд часова | <b>108</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| ИСХОДИ<br>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ОБЛАСТ/ТЕМА | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– разуме и користи предвиђени лексички фонд;</li> <li>– разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима;</li> <li>– исказе радњу у будућности (сва три лица и оба броја);</li> <li>– исказе молбу, захтев и налог;</li> <li>– састави реченице с неправим објектом;</li> <li>– разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране;</li> <li>– напамет казује кратке песме и краће литерарне форме;</li> </ul> | ЈЕЗИК       | <p>200–250 нових пунозначних и помоћних речи;<br/>Граматички садржаји из претходних разреда (понављање и увежбавање на познатој и новој лексици);<br/>Футур I глагола (сва три лица и оба броја);<br/>Императив (2. лице једине и множине најфреквентнијих глагола);<br/>Именица у дативу у функцији неправог објекта уз глаголе давања и говорења;<br/>Прилози <i>сутра, ујутру, увече</i>;</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују;</li> <li>– илуструје текст који слуша, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава);</li> <li>– издвоји главни догађај у књижевном тексту;</li> <li>– опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака;</li> <li>– разуме питања, информације и налоге уколико се употребљава претежно позната лексика;</li> <li>– прича о догађају који се десио, у коме је учествовао или којем је присуствовао;</li> <li>– чита с разумевањем текстове с претежно познатом лексиком;</li> <li>– саставља и пише кратак текст (честитка, порука) поштујући ортографску норму.</li> </ul> | <p>КЊИЖЕВНОСТ</p> | <p>Ј. Ј. Змај: „Ала је леп овај свет”<br/> Драган Лукић: „Фифи” (одломци); „Мамино срце”/„Свеједно”<br/> Љубивоје Ршумовић: „Браћу не доносе роде”<br/> Народна прича: „Деда и репа”<br/> Народна прича: „Зец и корњача”<br/> Влада Стојиљковић: „Црно-бело”<br/> Мирослав Антић: „Гозба”<br/> Народна песма: „На крај села жута кућа” (песма која се пева)<br/> Мирко Петровић: „Таблица множења”<br/> <b>По слободном избору (у складу са интересовањима ученика), наставник бира још један до два текста која нису на овој листи.</b></p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА | <p><b>I. Лично представљање:</b> основне информације о себи – место и месец рођења (свој и најближих чланова породице); место и улица становања</p> <p><b>II. Породица и људи у окружењу:</b> основне информације о члановима породице (ујак, стриц, тетка) и људима у окружењу; професије</p> <p><b>III. Живот у кући:</b> делови намештаја према просторијама у кући/стану; простор у коме се учи и одмара; уобичајене дневне активности (устајање, доручак, одлазак у школу, слободне активности...); помоћ родитељима у кућним активностима</p> <p><b>IV. Храна и пиће:</b> воће, поврће; намирнице, слаткиши, посуђе</p> <p><b>V. Одећа и обућа:</b> одевни предмети и обућа; одевање према годишњим добима</p> <p><b>VI. Здравље:</b> делови тела, одржавање личне хигијене, прибор за личну хигијену</p> <p><b>VII. Образовање:</b> школски предмети, оцењивање, активности и ситуације на часу и на одмору</p> <p><b>VIII. Природа:</b> годишња доба – атмосферске појаве; зоолошки врт; кућни љубимци</p> <p><b>IX. Спорт и игре:</b> дечије игре, компјутерске игре и спортови</p> <p><b>X. Насеља, саобраћај и јавни објекти:</b> уобичајене активности на селу и у граду</p> <p><b>XI. Нетематизована лексика:</b> бројеви до 100, изведене боје, присвојне заменице, предлози, везници, прилози, упитне речи, речце</p> <p><b>XII. Комуникативни модели:</b> упознавање; поздрављање приликом одласка; жеља; нуђење; прихватање/неприхватање понуђеног</p> |
|--|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Кључни појмови садржаја:** српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор, читање, писање

## МАЂАРСКИ ЈЕЗИК

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A tantárgy neve | <b>Magyar nyelv</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Cél             | A <i>magyar nyelv</i> tanításának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a magyar irodalmi nyelv alapvető törvényszerűségeit, és megfelelő módon tudják magukat kifejezni szóban és írásban, tudatosítva bennük az anyanyelv fontosságát a nemzeti identitás megőrzése szempontjából, képessé téve őket arra, hogy a magyar irodalmi és más műalkotások megismerésével ápolják a magyar nép hagyományait, kultúráját és a magyar világörökség kincseit. |
| Osztály         | <b>harmadik</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Évi óraszám     | <b>180 óra</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| KIMENET<br>A tanév végére a tanuló: | RÉSZTERÜLET/TÉMA | TARTALOM |
|-------------------------------------|------------------|----------|
|-------------------------------------|------------------|----------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– ismeri és felismeri a szöveg és a könyv részeit, szerkezeti egységeit;</li> <li>– elkülöníti a lényeges és kevésbé lényeges információkat;</li> <li>– felismeri a szöveg átvitt értelmét;</li> <li>– felismeri a szövegben a cselekménymozzanatok összefüggéseit és az eseménymozzanatok időrendjét;</li> <li>– meghatározza a szépirodalmi szövegek szereplőinek jellemét, rendszerét, egymáshoz való viszonyát;</li> <li>– képes a szereplők tetteinek és magatartásformáinak értelmezésére az adott szövegre hivatkozva;</li> <li>– felismeri a szövegben belüli ok-okozati összefüggéseket, előzményeket és következményeket;</li> <li>– véleményezi a szöveghez kapcsolódó illusztráció-válogatást;</li> <li>– különbséget tesz a leíró és elbeszélő közlés mód között, felismeri a párbeszédet;</li> <li>– megkülönbözteti a prózát és a verset;</li> <li>– felismeri a verssort, a versszakot és a rímet;</li> <li>– megérti a szépirodalmi szövegekben az alakzatok szerepét (hasonlat, megszemélyesítés);</li> <li>– képes a különböző jelrendszerek segítségével megjelenített információk befogadására (pl. szöveg, táblázat, grafikon stb.).</li> <li>– meghatározza a következő népi-kisepikai műfajokat: mondóka, közmondás, találós kérdés, szöveges népi gyermekjáték;</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><b>IRODALOM</b></p> | <p><b>ISKOLAI OLVASMÁNYOK</b></p> <p><b>Költészet:</b></p> <p>Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra<br/> Petőfi Sándor: Füstbement terv és Lackfi János: Nagyobb a füstje<br/> József Attila: Altató<br/> Vörös István: Ébresztő<br/> Weöres Sándor: Szán megy el az ablakod alatt<br/> Juhász Ferenc: A kertekre leszállt a dér<br/> Szabó Lőrinc: Esik a hó<br/> Lackfi János: Szitál a por<br/> Jung Károly: Szülőföld<br/> Nagy László: Dióverés<br/> Weöres Sándor: Csiribiri<br/> Vörös István: Cserebere<br/> Tótfalusi István: Söderparti<br/> Turbuly Lilla: Két pici pióca<br/> Markó Béla: A hold fogyókúrája<br/> Tolna Éva: Ünnepe<br/> Tandori Dezső: A kép<br/> Kosztolányi Dezső: A játék<br/> Lackfi János és Vörös István Apám kakasa c. kötetéből A játék c. versre írt változatok</p> <p><b>Próza:</b></p> <p>Finy Perta: A mesetündér és a szegény asszony (A füszerkatona, részlet)<br/> Varga Katalin: A hold ruhája<br/> Magyar népmese: Az eltolt templom<br/> Magyar monda: Mátyás király meg a juhász<br/> Népi történet: Zsebre dugott kézzel...<br/> Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?<br/> Móricz Zsigmond: A nehéz négykrajcáros<br/> Móra Ferenc: Fityók</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                        | <p>Mimics Zsuzsa: Valaki jár a kertben<br/> Lázár Ervin: Öregapó madarai<br/> Mikszáth Kálmán: Madárfészek<br/> Áprily Lajos: Meteorológusok<br/> A köleves (népmese)<br/> La Fontaine: A nyúl meg a teknős<br/> A kígyóbőr (vajdasági magyar népmese)<br/> Az égig érő paszuly (népmese)<br/> Mit gondolt Kinizsi Pál a maga fejéről? (monda)<br/> Zelk Zoltán: Kőd és fény<br/> Gyurkovics Tibor: Rád nem lehet számítani<br/> Lackfi János: A nagy autóbambulás<br/> Darvasi László: Daru Dénes (Pálcika, ha elindul, részlet)<br/> József Jolán: A város peremén</p> <p><b>Népköltészeti alkotások:</b></p> <p>Közmondások, szólások, népi mondókák és gyermekjátékok, találós kérdések, sorolók és ünnepköszöntők.</p> <p><b>Drámai szövegek:</b><br/> – Válogatás a a gyermeklapokszövegeiből.<br/> <b>Tudományos és ismeretterjesztő szövegek</b><br/> – Válogatás a gyermekenciklopédiák és a gyermeklapok szövegeiből.<br/> <b>HÁZI OLVASMÁNY</b><br/> – Lázár Ervin: A négyszögletű kerek erdő<br/> – Válogatás a vajdasági mondakincsből<br/> – Mesegyűjtemények (válogatás népmesék és műmesék közül).</p> <p><b>Irodalomelméleti fogalmak:</b><br/> – vers;<br/> – rím;<br/> – hasonlat, megszemélyesítés, metafora;<br/> – mese (népmese, műmese);<br/> – a cselekmény; helye és ideje;<br/> – a mű szereplője – külső és belső tulajdonságai és cselekedetei;<br/> – drámai szöveg a gyerekeknek;<br/> – elbeszélő és leíró rész, párbeszéd;<br/> – tréfás vers;<br/> – a humor;<br/> – tanmese;<br/> találós kérdés.</p> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– A szövegben megjelenő felkiáltó, felszólító és óhajtó mondatokban felismeri a beszélő szándékát.</li> <li>– Helyesen használja a rokon értelmű szavakat, a többjelentésű, azonos alakú szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat.</li> <li>– Megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket és történéseket.</li> <li>– Az igeidőket helyesen használja beszédben és írásban.</li> <li>– Az igekötőket szerepük és írásmódjuk tekintetében megfigyeli, és helyesen, tudatosan alkalmazza őket.</li> <li>– A főnév fajtáit csoportosítja, megnevezi. Többes számú főneveket alkot.</li> <li>– A tulajdonnevek csoportjait egymástól megkülönbözteti: személyneveket, állatneveket, földrajzi neveket, intézmények nevét, márkanameket, címekeket. Helyesírásukat elsajátítja.</li> <li>– A melléknév szerepét felismeri a nyelvhasználatban.</li> <li>– A névmásokat (személyes, mutató, kérdő) alkalmazza a beszédben, megérti a szövegben.</li> <li>– A mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén.</li> <li>– A helyesírási szabályokat alkalmazza különböző írástevékenységekben: különböző igeidők, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék esetében; felszólítást kifejező igealakok esetében; igekötős igék esetében; tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek esetében; ragos névszók esetében; névutós szerkezetek esetében; betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formájának esetében.</li> <li>– A hosszú hangokat jelöli a melléknevek végén.</li> <li>– Megkülönbözteti a főnév -t toldalékát (ragját) és a múlt idő jelét.</li> <li>– A j hangot pontosan jelöli a tanult szófajok körében.</li> </ul> | <p><b>NYELV</b><br/> <b>Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség</b></p> | <p>Szerepjátékok, párbeszédek, szituációk dramatizálása, dramatizálás szöveg alapján.<br/> Szóbeli és írásbeli fogalmazás. Képek alapján történet elmondása. Olvasmány alapján történet elmondása és leírása. Saját élmény, tapasztalat, vélemény megfogalmazása szóban. Saját élmény megfogalmazása, leírása: elbeszélés írása.<br/> Üzenet írása, levél írása.<br/> Hibás szövegek javítása.<br/> Csoportmunka.<br/> Projektmunka<br/> A szövegfeldolgozás folyamán a nyelvi megformáltság jelentéshordozó szerepének figyelembe vétele.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                 |                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– A mondanivalóját logikusan fejti ki;</li> <li>– képes a szóbeli szövegalkotásra, az alap-, valamint a járulékos információk elkülönítésére;</li> <li>– képes korának megfelelően rövid, tömör szöveg elmondására;</li> <li>– beszédmódját a kommunikációs szituációnak megfelelően alkalmazza;</li> <li>– ügyel a szövegszerkesztésre, a szerkezeti egységekre;</li> <li>– történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján, betartva az időrendi sorrendet;</li> <li>– képes az önálló szóbeli szövegalkotásra vázlat alapján (tömörítve vagy részletezve), vagy vázlat nélkül;</li> <li>– egyszerűen és érthetően tudja kifejezni gondolatait, önálló ötleteit, érzelmeit és állásfoglalását a számára ismert eseményről, témáról;</li> <li>– képes közös terv alapján adott témáról, tárgyról, az olvasmányok (narratív és informatív) tartalmáról rövid szóbeli közlésre;</li> <li>– képes szóbeli leírást adni a közvetlen környezetében található tárgyakról, növényekről, állatokról;</li> <li>– közlését képes egyéni módon kezdeni és befejezni;</li> <li>– kerüli a szóismétlést;</li> <li>– az új szavakat, a rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe;</li> <li>– kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget;</li> <li>– rövid jelenetekben szerepel.</li> </ul> | <p align="center"><b>NYELVI<br/>KULTÚRA</b></p> | <p><b>Szóbeli közlés</b></p>         | Irányított és szabadon folytatott beszélgetés (párbeszéd).<br>Elmesélés, elbeszélés kép/képsor vagy saját/közös élmény alapján.<br>Irodalmi és ismeretterjesztő szövegek, események előadása.<br>Az események időrendi sorrendjével kapcsolatos gyakorlatok.<br>Közös vagy egyéni terv készítése és a rövid szóbeli közlés előkészítése.<br>A beszélgetés szabályai.<br>Időrend.<br>Rokon értelmű szavak alkalmazása.<br>Összefüggő mondatok.<br>Szituációs játékok.<br>Iskolai és házi olvasmány, egyéni vagy közös élmény.<br>Jelenetek előadása és bábozás.<br>Az anyaggyűjtés módjai.<br>Motiváció és kreativitás.<br>Rokon értelmű szavak gyűjtése és alkalmazásuk.<br>A szituációs játékok, valamint a mesék és mondák dramatizálása.<br>Versek, prózarészletek.<br>Dráma - és dramatizált szövegek, színpadi improvizációk. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                 | <p><b>Befogadás</b></p>              | Valós szituáció.<br>Utasítás, szóbeli üzenet.<br>A másokra figyelést fejlesztő játékok.<br>Ismeretterjesztő szöveg bemutatása.<br>Irodalmi szöveg bemutatása.<br>Néma olvasás.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Nehézség nélkül használja az írott betűket;</li> <li>– képes vázlatot írni, és a vázlat alapján gondolatait rendezni;</li> <li>– címet tud adni megadott témához;</li> <li>– tudja, hogy írásának a címről kell szólania, és a mondanivalót időrendben kell közölnie;</li> <li>– fogalmazásának (gondolatsorának) minden lényeges elemet kell tartalmaznia;</li> <li>– képes üdvözlések, meghívók, képeslapok megírására;</li> <li>– képes önálló szövegek precíz tagolására (bevezetés, tárgyalás, befejezés), az új bekezdések alkalmazására;</li> <li>– képes egy adott téma kifejtésére, ügyel a logikus szövegszerkesztésre és a részletek kellő kidolgozására;</li> <li>– korának megfelelő szókincssel rendelkezik, kerüli a szóismétlést, használja a rokon értelmű szavakat;</li> <li>– képes saját szövegeinek javítására (kijavítja a nyelvi és helyesírási hibákat, kritikus szemléletmóddal közelít írásához).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                 | <p><b>Írásbeli szövegalkotás</b></p> | Másolás, tollbamondás, közös fogalmazás lejegyzése.<br>Vázlat, gondolatterkép készítése és alkalmazása.<br>Irodalmi szöveg megfigyelése,<br>Címadási gyakorlatok.<br>A cím és a tartalom kapcsolata.<br>Az események időrendje.<br>Vázlat, vázlatkészítés, címadás.<br>Fogalmazás írása. Iskolai és házi feladat.<br>Üdvözlőlap, képeslap, meghívó.<br>A fogalmazás részei.<br>Anyaggyűjtés.<br>Párbeszéd.<br>Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése.<br>Szólások, szóláshasonlatok jelentése.<br>Önellenzés, javítás.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

Kulcsszavak: nyelvi kultúra, irodalom, szövegértés, nyelvismeret, kommunikációs kompetencia és nyelvhelyesség.  
Korreláció: zenekultúra, képzőművészeti kultúra, szerb mint nem anyanyelv, természet és társadalom.

## СТРАНИ ЈЕЗИК- енглески језик

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ                 | <p><b>Циљ</b> учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.</p> |
| Разред              | <b>Трећи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Годишњи фонд часова | <b>72</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| ИСХОДИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ                                                                                             | ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                    | (у комуникативним функцијама)                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– поздравити и отпоздравити, примењујући једноставна језичка средства;</li> <li>– представи себе и другог;</li> <li>– разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих;</li> <li>– разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих;</li> <li>– саопшти једноставна упутства и налоге;</li> <li>– разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега;</li> <li>– упути позив на заједничку активност;</li> </ul> | ПОЗДРАВЉАЊЕ                                                                                                        | Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ;<br>ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА | Слушање једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.               |

|                                                                                                                                                                                                                               |                                                                    |                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих;</li> <li>– упуту кратке и једноставне молбе;</li> <li>– исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин;</li> </ul> | <p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ<br/>ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И<br/>НАЛОГА</p> | <p>Слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање једноставних упутстава (комуникација у учioniци – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих;</li> <li>– упуту једноставне честитке;</li> <li>– разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најубичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника;</li> <li>– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења;</li> <li>– разуме једноставне описе бића, предмета и места;</li> <li>– опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</li> <li>– разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</li> <li>– изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима;</li> <li>– разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих;</li> <li>– тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;</li> <li>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време;</li> <li>– разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих;</li> <li>– тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;</li> <li>– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;</li> <li>– тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</li> <li>– разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости;</li> <li>– размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</li> <li>– опише радње и способности користећи једноставна језичка средства;</li> <li>– разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.</li> </ul> | ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ | Слушање једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем најједноставнијих израза.                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА                      | Слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем најједноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења.                                                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА     | Слушање једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА                      | Слушање једноставних описа бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких описа бића, предмета и места; тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета и места. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА                           | Слушање једноставних исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих.                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ                                | Слушање текстова у којима се на једноставан начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА                                            | Слушање једноставних исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА    | Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА                                | Слушање текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ                 | Слушање једноставних исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                                   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ                                   | Слушање једноставних исказа који говоре о броју и количини нечега; саопштавање броја и количине, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.                                                                                              |

**Кључни појмови садржаја:** комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултурност.

*Напомена:* Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда првог циклуса основног образовања и васпитања – у сваком наредном разреду обнавља се, а затим проширује фонд лингвистичких знања, навика и умења и екстралингвистичких представа везаних за конкретну тему. Наставници обрађују теме у складу са интересовањима ученика, њиховим потребама и савременим токовима у настави страних језика, тако да свака тема представља одређени ситуацијски комплекс.

- 1) Лични идентитет
- 2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
- 3) Географске особености
- 4) Србија – моја домовина
- 5) Становање – форме, навике
- 6) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине
- 7) Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
- 8) Школа и школски живот
- 9) Млади – живот деце и омладине
- 10) Здравље и хигијена
- 11) Емоције (љубав према породици, друговима)
- 12) Превозна средства
- 13) Временске прилике
- 14) Уметност за децу (нарочито модерна књижевност за децу; пригодне традиционалне и модерне песме)
- 15) Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)
- 16) Слободно време – забава, разонода, хобији
- 17) Исхрана и гастрономске навике
- 18) Путовања
- 19) Мода и облачење
- 20) Спорт
- 21) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења

# ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

| Комуникативна функција                                                                                                      | Језички садржаји                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПОЗДРАВЉАЊЕ                                                                                                                 | <p><i>Hi/Hello, how are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks./Not great. Good morning/afternoon/evening/night. Goodbye./Bye. See you later/tomorrow/on Monday. Have a nice day/weekend/holiday! Thanks, same to you!</i></p> <p>Личне заменице – <i>I, you ...</i><br/>Глагол <i>to be</i> – the Present Simple Tense<br/>Императив<br/><b>(Интер)културни садржаји:</b> Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ;<br>ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ<br>ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ<br>И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ<br>ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА | <p><i>Hi, I'm Andrija. Hello, I'm Alex. How old are you? I'm (nine). I'm in Year 3. Where are you from? I'm from Serbia. How do you spell your name? It's A-N-D-R-I-J-A. Have you got any brothers or sisters? Yes, I have/I've got one sister. No, I'm an only child. How many aunts/uncles have you got? This is my cousin/sister Vanja. Nice to meet you. Nice to meet you, too. What's your/his/her/their address? It's 12, Zvezdarskih jelki Street, Belgrade. What's your/his/her/their phone number? It's oh/zero-six-four-double five/five-five... I'm 10 today. How old is your mum/dad? She/He's 32. Where are your parents today? Are they at work? No, they're at home. Are your friends at school now? Yes, they are. This is my friend Ana. She's/She is in my class. That's Tea's dog. Its name is Spot. This is our teacher, Mr/Miss/Mrs Jones. That is Mr Turner. He's/He is a policeman. Who are those children? They're our neighbours. What are their names? Pavle and Milica. Who's the boy in the picture? It's my Brazilian pen pal, Bruno. Tell me about your family/country. Write soon!</i></p> <p>Личне заменице – <i>I, you ...</i><br/>Присвојни придеви – <i>my, your ...</i><br/>Показне заменице – <i>this/that, these/those</i> Have got/Have за изражавање поседовања Питања са Who/What/Where/How (old/many) Предлози за изражавање места – <i>from, in ...</i> Саксонски генитив са именицама у јединини<br/>Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом<br/>Императив<br/>Основни бројеви (0–100)<br/>Алфабет<br/><b>(Интер)културни садржаји:</b> устаљена правила учтивости; конвенције у писању личних заменица; конвенције у саопштавању телефонских бројева и адреса; употреба титула уз презимена (<i>Mr, Mrs, Miss</i>); разлике између српске азбуке и енглеског алфавета; конвенције у писању разгледница и писама.</p> |
| РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ<br>ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И<br>НАЛОГА                                                                   | <p><i>Listen, point and repeat. Listen again. Match the words with the things/people in the picture. Order the lines. Ask and answer questions about the photo on page 38. Spell your name. Ask your friend to spell his/her name. Write/Circle the letters/numbers. Write/Say true or false. Complete the sentences/dialogue. Complete the table with ticks and crosses. Read the story. Read and check. Think of a place/person. Come and help! Wait and see! Watch out! Hurry up! Close/Open the door/a window, please! Smile! It's my/your/Oliver's turn!</i></p> <p>Императив<br/>Присвојни придеви – <i>my, your ...</i><br/>Алфабет Бројеви<br/>0–100<br/><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Поштовање основних норми учтивости.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ<br>ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ<br>АКТИВНОСТИ                                                         | <p><i>Can we meet on Saturday and play football? I'm sorry, I've got a music class on Saturday, but we can meet on Sunday. Really? Sunday is ok for me too! Great! See you at the park! It's hot today. Let's go to the beach! Sorry, but I can't swim! I'm very tired. Let's go home! Come and meet my friends! Listen to the music!</i></p> <p>Модални глагол <i>can</i> за изражавање предлога и способности Императив<br/><b>(Интер)културни садржаји:</b> прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ,<br>ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА                                                                                 | <p><i>Can you spell that again, please?/Can you write it on the board, please? Can/May I read the story? Of course you can. Can/May I sit here, please? No, it's Nina's seat. Can/May I borrow your dictionary? Yes, here you are. Thank you/Thanks. You're welcome. Thanks for your help.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе – <i>can/may</i><br/>Саксонски генитив са именицама у јединини<br/><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Правила учтиве комуникације.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА,<br>РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ<br>ДОГАЂАЈА                                                             | <p><i>Welcome to my birthday party! Happy birthday to you! Thanks! How many candles are there on your birthday cake? Happy New Year!/ Merry Christmas!/Happy Valentine's Day!/Happy Easter! Thanks, same to you! Let's have a party. Let's celebrate! What do you do on New Year's Day? We open our presents and watch films about Santa Claus and his reindeer. At Easter we decorate Easter eggs. Children dress up for Halloween. Look at the fireworks!</i></p> <p>Императив<br/>The Present Simple Tense за описивање уобичајених радњи (само као опција, рецептивно)<br/>Питања са <i>What/How many</i><br/><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА                     | <p><i>Who's this? It's Johnny Depp, my favourite actor. He's American. That's a photo of my family. Look, they're all smiling. How many teeth has your baby brother got? What colour are his eyes? I've/I have got two hands. She's/She has got black hair. He's/He has got big ears. She's/She is tall and slim. My dad's new car is fast and cool. What are these? They're my new felt tip pens. Belgrade is the capital of Serbia. Our city is old, but very nice. There are a lot of beautiful mountains and lakes in my country. What's the capital of England? London buses are red, but its taxis are black. Where are you in this photo? I'm in Sydney, it's a big city in Australia. There are a lot of strange animals and funny birds.</i></p> <p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа<br/>Показне заменице – <i>this/that, these/those</i><br/>Егзистенцијално <i>There is/are...</i><br/>Питања са <i>Who/What/Where/How many...</i><br/>Правилна множина именица: <i>pen – pens, bus – buses, city – cities...</i><br/>Неправилна множина основних именица: <i>tooth – teeth...</i><br/>Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом.</p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Познате личности из области спорта, глуме, музике...; престонице земаља енглеског говорног подручја; препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.</p> |
| ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА                          | <p><i>She's tired/bored. She wants to go home. Is he hungry/thirsty? Does he want a sandwich/a glass of orange juice? They're not cold, they're hot! Are you OK? Is he happy? No, he's sad. His dog is lost.</i></p> <p><i>The Present Simple Tense (be, want)</i></p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Правила учтивне комуникације.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ                               | <p><i>They're at the cinema/museum. Where's your brother? He's in bed. Where's my English dictionary? It's here on my desk. Where are my trainers? They are over there, under the bed. Where's the Statue of Liberty? It's in New York. The London Eye is next to the River Thames.</i></p> <p>Прилози и предлози за изражавање положаја и просторних односа: <i>here, there, in, on, at, next to, under...</i><br/>Питања са <i>Where</i><br/>Употреба и изостављање одређеног члана у изразима <i>at the park/beach/cinema/museum, at home/school/work, in bed...</i></p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b> препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА                                           | <p><i>What time is it? It's twelve (o'clock). It's a quarter to/past twelve. It's half past twelve. What day is it today? It's Wednesday. It's a nice, sunny day. Is it snowy? No, but it's rainy and windy today. I've got a basketball game at a quarter to four/on Saturday.</i></p> <p>Питања са <i>What/When</i><br/>Предлози за изражавање времена: <i>at, on, to, past...</i><br/><b>(Интер)културни садржаји:</b> радна недеља и викенд.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА | <p><i>It's Alex's guitar. Is that Anna's bag? These are not their jackets. Sophie's mum and dad have got/have a big house. My friend hasn't got/ doesn't have any brothers or sisters. Have you got/Do you have a bike?</i></p> <p>Присвојни придеви <i>my, your...</i><br/>Показне заменице – <i>this/that, these/those</i><br/><i>Have got/Have</i> за изражавање припадања/поседовања<br/>Саксонски генитив са именицама у јединини</p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b> породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА                              | <p><i>Does he like music? Yes, he loves it./No, he doesn't. Who's your favourite tennis player? What's your favourite hobby? It's an amazing poster! Those computer games are fantastic!</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>be/like/love</i><br/>Питања са <i>Who/What</i></p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b> интересовања, хобији</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ                | <p><i>My brother can play football, but he can't act. How many languages can your dad speak? Can you play the guitar? I can't ride a bike. We are late for our school bus. Look! She's/She is wearing a dress. Is he wearing jeans? Yes, he is. No, he isn't. What are you doing? I'm/I am eating a biscuit. What are they doing? They are not/aren't playing, they're watching TV.</i></p> <p>Модални глагол <i>can</i> за изражавање способности<br/><i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних радњи<br/>Питања са <i>What/Where/When/How many...</i></p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b> породични живот; живот у школи - наставне и ваннаставне активности.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ                                  | <p><i>How many children are there in your class? There are 11 boys and 14 girls. How many classes have we got today? We've got four classes. Her granny is 65.</i></p> <p>Правилна множина именица: <i>boy-boys, girl-girls, class-classes...</i><br/>Неправилна множина основних именица: <i>child-children...</i><br/>Питања са <i>How much/many</i><br/>Основни бројеви 0–100</p> <p><b>(Интер)културни садржаји:</b><br/>Конвенције у писању двоцифрених бројева. Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

# МАТЕМАТИКА

Циљ

**Циљ** учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред

**Трећи**

Годишњи фонд часова **180**

| ИСХОДИ<br>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ОБЛАСТ/ТЕМА          | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;</li> <li>– прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000);</li> <li>– изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000);</li> <li>– подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;</li> <li>– процени вредност израза са једном рачунском операцијом;</li> <li>– израчуна вредност бројевог израза са највише три рачунске операције;</li> <li>– одреди десетице и стотине најближе датом броју;</li> <li>– реши једначину са једном рачунском операцијом;</li> <li>– одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем;</li> <li>– реши проблемски задатак користећи бројевни изразили једначину;</li> <li>– уочи делове целине и запише<br/>разломке облика <math>\frac{m}{n}</math> (<math>m \leq n \leq 10</math>);</li> <li>– упореди разломке облика <math>\frac{m}{n}</math> са</li> <li>– упореди разломке облика са једнаким именицима;</li> <li>– резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом;</li> <li>– уочи и речима опише правило за настајање бројевог низа;</li> <li>– чита и користи податке представљене табеларно или графички (ступичасти дијаграм и сликовни дијаграм);</li> <li>– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат;</li> <li>– конструише троугао и круг;</li> <li>– именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга;</li> <li>– разликује врсте углова и троуглова;</li> <li>– одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца;</li> <li>– опише особине правоугаоника и квадрата;</li> <li>– преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства;</li> <li>– користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;</li> <li>– чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена;</li> <li>– упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време);</li> <li>– измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом);</li> <li>– примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.</li> </ul> | <b>БРОЈЕВИ</b>       | <p>Бројеви прве хиљаде.</p> <p>Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак).</p> <p>Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак).</p> <p>Зависност резултата од промене компонената.</p> <p>Једначине облика: <math>a + x = b</math>,<br/> <math>a - x = b</math>, <math>x - a = b</math>, <math>a \times x = b</math>,<br/> <math>a \div x = b</math>, <math>x \div a = b</math>, <math>a \times x &lt; b</math>, <math>a</math><br/> <math>a \div x &lt; b</math>, <math>x \div a &lt; b</math> (<math>m \leq n \leq 10</math>).</p> <p>Неједначине облика: <math>a \pm x &lt; b</math>, <math>a</math><br/> <math>a \div x &lt; b</math>, <math>x \div a &lt; b</math> (<math>m \leq n \leq 10</math>).</p> <p>Разломци облика <math>\frac{m}{n}</math> (<math>m \leq n \leq 10</math>).</p> <p>Римске цифре D, M, n</p> <p>Упоређивање разломака са једнаким именицима.</p> <p>Децимални запис броја са једном децималом.</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>ГЕОМЕТРИЈА</b>    | <p>Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу).</p> <p>Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг.</p> <p>Правоугаоник и квадрат.</p> <p>Обим троугла, квадрата и правоугаоника.</p> <p>Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира.</p> <p>Конструкције троугла и кружнице.</p> <p>Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</b> | <p>Мерење масе (kg, g, t).</p> <p>Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km).</p> <p>Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl).</p> <p>Мерење површине геометријских фигура задатом мером.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

**Кључни појмови садржаја:** бројеви прве хиљаде, разломак, децимални запис броја, круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, нормалне праве, појам површине, једначине и неједначине, мерење дужине, масе, времена и запремине течности.

# ПРИРОДА И ДРУШТВО

**Циљ** Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

**Разред** Трећи

**Годишњи фонд часова** 72

| ИСХОДИ<br>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ОБЛАСТ/ТЕМА     | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају;</li> <li>– одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају;</li> <li>– илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;</li> <li>– примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима;</li> <li>– повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи;</li> <li>– повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи;</li> <li>– примени правила безбедног понашања у саобраћају;</li> <li>– разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу;</li> <li>– повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;</li> <li>– очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра;</li> <li>– прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране;</li> <li>– илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини;</li> <li>– примени поступке (мере) заштите од заразних болести;</li> <li>– се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења;</li> <li>– опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља;</li> <li>– идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије;</li> <li>– користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости;</li> <li>– прикупи и представи податке о прошлости породице и краја;</li> <li>– повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем;</li> <li>– доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом;</li> <li>– разликује природне и вештачке изворе светлости;</li> <li>– повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости;</li> <li>– повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;</li> <li>– разликује повратне и неповратне промене материјала;</li> <li>– уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина;</li> <li>– одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу;</li> <li>– објасни како рециклажа помаже очувању природе;</li> <li>– изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;</li> </ul> | <b>МОЈ КРАЈ</b> | <p>Природа, човек, друштво</p> <p>Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Релеф у мом крају.<br/>Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом крају.<br/>Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот).<br/>Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност.<br/>Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност.<br/>Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај.<br/>Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла.<br/>Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи.<br/>Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха).<br/>Мерење температуре воде, ваздуха и тела.<br/>Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама:<br/>• Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци;<br/>• Водене животне заједнице: баре, језера и реке.<br/>Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови.<br/>Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница.<br/>Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима.<br/>Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, разна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 | <p>Оријентација у простору и времену</p> <p>Главне стране света.<br/>Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе.<br/>План насеља.<br/>Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци).<br/>Мој крај на географској карти Републике Србије.<br/>Временске одреднице (датум, година, деценија и век).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 | <p>Прошлост</p> <p>Историјски извори (материјални, писани и усмени). Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају.<br/>Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја.<br/>Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 | <p>Кретање</p> <p>Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско).<br/>Утицај јачине деловања на пређено растојање тела.<br/>Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања.<br/>Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке.<br/>Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– сарађује са другима у групи на заједничким активностима;</li> <li>– представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);</li> <li>– повеже резултате рада са уложеним трудом.</li> </ul> |  | <p>Материјали</p> <p>Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање).</p> <p>Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна).</p> <p>Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања.</p> <p>Топлотна проводљивост материјала.</p> <p>Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вуnene рукавице, грађевински блокови, термос-боца).</p> <p>Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала.</p> <p>Рационална потрошња.</p> <p>Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Кључни појмови садржаја:** крај, човек, животне заједнице, оријентација у времену и простору, прошлост краја, кретање, материјали.

## ЛИКОВНА КУЛТУРА

**Циљ** **Циљ** учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

**Разред** **Трећи**

**Годишњи фонд часова** **72**

| ИСХОДИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ОБЛАСТ/ТЕМА          | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:<br>– поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;<br>– повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом;<br>– преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;<br>– изрази своје доживљаје, емоције, имажинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама;<br>– користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;<br>– протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;<br>– укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;<br>– изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;<br>– распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;<br>– разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;<br>– учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;<br>– разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити. | <b>МАТЕРИЈАЛИ</b>    | Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре.<br><br>Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</b> | Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.<br><br>Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>КОМПОЗИЦИЈА</b>   | Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...<br><br>Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа.<br><br>Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>ПРОСТОР</b>       | Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, играцама...<br><br>Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.                                                                                                                                                                                                                                        |

## МУЗИЧКА КУЛТУРА

**Циљ** Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

**Разред** Трећи

**Годишњи фонд часова** 36

| ИСХОДИ<br>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ОБЛАСТ/ТЕМА                 | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– опише своја осећања у вези са слушањем музике;</li> <li>– примењује правилан начин држања тела и дисања при певању;</li> <li>– изговара бројалице у ритму, уз покрет;</li> <li>– пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;</li> <li>– наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе;</li> <li>– разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;</li> <li>– повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима;</li> <li>– препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;</li> <li>– повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином;</li> <li>– комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет;</li> <li>– свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;</li> <li>– осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;</li> <li>– осмисли музички одговор на музичко питање;</li> <li>– осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;</li> <li>– изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;</li> <li>– поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</li> <li>– коментарише своје и туђе извођење музике;</li> <li>– самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;</li> <li>– учествује у школским приредбама и манифестацијама.</li> </ul> | <b>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</b>       | <p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Филмска музика.</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Дигитализација.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</b>      | <p>Дидактичке музичке игре.</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од <i>ха</i> до <i>це</i><sup>2</sup>.</p> <p>Певање и свирање песама из нотног текста.</p> <p>Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Инструментална пратња по слуху.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, крешндо и декрешндо), тонске висине (од <i>це</i><sup>1</sup> до <i>ге</i><sup>1</sup>).</p> <p>Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4.</p> <p>Јединица бројања.</p> <p>Тактирање у 2/4 такту.</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</b> | <p>Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње.</p> <p>Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у контексту).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

## ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

**Циљ** Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

**Разред** Трећи

**Годишњи фонд часова** 108

| ИСХОДИ<br>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ОБЛАСТ/ТЕМА                                          |                                                | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</li> <li>– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</li> <li>– комбинuje усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;</li> <li>– одржава равнотежу у различитим кретањима;</li> <li>– коригује сопствено држање тела на основу савета наставника;</li> <li>– правилно држи тело;</li> <li>– правилно подиже, носи и спушта терет;</li> <li>– изведе кретања, вежбе и</li> <li>– саставе уз музичку пратњу;</li> <li>– изведе дејчи и народни плес;</li> <li>– користи терминологију вежбања;</li> <li>– поштује правила понашања на вежбаљима;</li> <li>– поштује мере безбедности током вежбања;</li> <li>– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;</li> <li>– примени правила игре;</li> <li>– навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;</li> <li>– прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</li> <li>– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;</li> <li>– правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;</li> <li>– прати промене у тежини и висини код себе и других;</li> <li>– препозна здравствено стање када не треба да вежба;</li> <li>– примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;</li> <li>– уредно одржава простор у коме живи и борави;</li> <li>– користи здраве намирнице у исхрани;</li> <li>– повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</li> <li>– препозна лепоту покрета у вежбању;</li> <li>– се придржава правила вежбања;</li> <li>– вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.</li> </ul> | <b>ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</b>                           |                                                | <b>Основни садржаји</b><br>Вежбе за развој снаге са и без реквизита.<br>Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита.<br>Вежбе за развој аеробне издржљивости.<br>Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге.<br>Вежбе за развој координације.<br>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.                                             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ</b> | Атлетика                                       | Техника трчања.<br>Истрајно трчање.<br>Скок удаљ згрчном техником.<br>Бацање лоптице из залета.<br>Скок увис прекорачном техником.                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Спортска гимнастика                            | Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови.<br>Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора.<br>Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди.                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Основе тимских, спортских и елементарних игара | Између четири ватре<br>Мини-рукомет.<br>Футсал – „мали фудбал”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Плес и ритмика                                 | Вежбе са вијачом.<br>Вежбе са лоптом.<br>Народно коло „Савила се бела лоза винова”.<br>Народно коло из краја у којем се школа налази.                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Пливање                                        | Прилагођавање на водену средину и основна обука пливања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Полигони                                       | Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</b>                 | Култура вежбања и играња                       | Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала.<br>Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).<br>Чување и одржавање материјалних добара.<br>Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање.<br>„Ферплеј” (навијање, победа, пораз).<br>Породица и вежбање.<br>Вежбање као део дневних активности. |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      | Здравствено васпитање                          | Моје срце – пулс.<br>Дисање и вежбање.<br>Хигијена простора за вежбање. Значај воћа и поврћа у исхрани. Значај воде за организам и вежбање. Поступање у случају повреде.                                                                                                                                                                                                                    |

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

## ДИГИТАЛНИ СВЕТ

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ                 | <b>Циљ</b> наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања. |
| Разред              | <b>Трећи</b>                                                                                                                                                                                                                                       |
| Годишњи фонд часова | <b>36 часова</b>                                                                                                                                                                                                                                   |

| <b>ИСХОДИ</b><br>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>ОБЛАСТ/ТЕМА</b>                           | <b>САДРЖАЈИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;</li> <li>– селекује и измени (обрише, дода) текст;</li> <li>– именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;</li> <li>– допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике;</li> <li>– именује, сачува и поново отвори графичку датотеку;</li> <li>– објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже;</li> <li>– осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје;</li> <li>– објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета;</li> <li>– објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету;</li> <li>– објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин;</li> <li>– наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;</li> <li>– објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује;</li> <li>– одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом;</li> </ul> | <b>ДИГИТАЛНО ДРУШТВО</b>                     | <p>Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Shift, Enter, Space bar, Caps Lock, Delete, Backspace тастера).</p> <p>Селектовање и основно едитовање текста (брисање, додавање).</p> <p>Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање.</p> <p>Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и поновно отварање.</p> <p>Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи, кључне речи, информисаност о томе како су резултати претраге одабрани и ранжирани; критички однос према резултатима претраге).</p> <p>Етичко коришћење туђих дигиталних материјала.</p> <p>Коришћење технологије ван школе-примери дигитализације у свакодневном животу у чијој је основи вештачка интелигенција.</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</b> | <p>Дигитални углед.</p> <p>Усклађеност дигиталних садржаја са узрастом корисника.</p> <p>Дигитално насиље.</p> <p>Примерена комуникација у дигиталном окружењу.</p> <p>Израда личног плана коришћења дигиталних уређаја.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</b>         | <p>Осмишљавање алгоритама са гранањем који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Оператори поређења и аритметички оператори.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику.</p> <p>Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин;</li> <li>– направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника;</li> <li>– означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;</li> <li>– решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус);</li> <li>– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање;</li> <li>– уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање;</li> <li>– решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање;</li> <li>– наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно);</li> <li>– наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања;</li> <li>– примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање;</li> <li>– објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.</li> </ul> |  | <p>којих је сачињен.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у програму.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------|

## 5.2.Изборни програми у трећем разреду

### **ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ    | <p><b>Циљ</b> наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.</p> |
| Разред | <b>трећи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| ИСХОДИ<br>По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ОБЛАСТ/ТЕМА                                                                                 | САДРЖАЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– својим понашањем показује да прихвата различитост других;</li> <li>– препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства;</li> <li>– се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;</li> <li>– препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима;</li> <li>– укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка;</li> <li>– објасни разлику између саосећања, солидарности и сажаљења на датом примеру;</li> <li>– укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима;</li> <li>– наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце;</li> <li>– наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје;</li> <li>– тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права;</li> <li>– наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави;</li> <li>– опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;</li> <li>– пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;</li> <li>– испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;</li> <li>– заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.</li> </ul> | <p align="center"><b>ЉУДСКА ПРАВА</b><br/><b>Сви различити, а сви равноправни</b></p>       | <p><b>Различитост</b><br/>Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању). Различитост као богатство једне друштвене заједнице. Отвореност и затвореност за различитости. Различитости у нашој локалној заједници.</p> <p><b>Равноправност мушкараца и жена</b><br/>Уважавање разлика уз једнака права, одговорности и могућно- сти. Дечади и девојчице – сличности и разлике, иста права и могућности.</p> <p><b>Осетљиве друштвене групе</b><br/>Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот заједнице и остваре своје потребе и права.</p> <p><b>Стереотипи и предрасуде</b><br/>Упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечади су, све девојчице су, сви Роми су). Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не познаје довољно. Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију.</p> <p><b>Дискриминација</b><br/>Неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет), што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства. Једнако поступање према неједнакима као вид дискриминације. Етикетање, ружни надимци као вид дискриминације.</p>                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p align="center"><b>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</b><br/><b>Ја и други у локалној заједници</b></p> | <p><b>Локална заједница</b><br/>Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права.<br/>Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници – за образовањем, здравственом заштитом, одмором, игром, учествовањем у спортским, културним и уметничким активностима.</p> <p><b>Комуналне услуге</b><br/>Услуге од општег интереса за све грађане локалне заједнице – вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, осветљење, паркови, пијаци, димничари.</p> <p><b>Институције и организације</b> Локалне заједнице у области образовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације.<br/>Активности и допринос удружења грађана у локалној заједници.</p> <p><b>Наша локална заједница</b><br/>Брита наше локалне заједнице о потребама и правима својих грађана.<br/>Брига наше локалне заједнице о деци различитих својстава (пол, узраст, сиромаштво, здравље).<br/>Доступност садржаја у нашем окружењу слепим или глумим особама, родитељима са дечијим колицима или особама у инвалидским колицима (пешачки прелази, школа, дом здравља, продавница, превоз).<br/>Брига деце о својој локалној заједници – о отпаду, биљкама и животињама, споменицима културе, уметничким делима, потрошњи воде, пружање помоћи онима којима је то потребно.<br/>Удружење грађана у нашем окружењу некад и сад.</p> |

|  |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</b><br/>Снага узајамне помоћи</p>             | <p><b>Солідарност</b><br/>Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима. Лажна солідарност.<br/>Разлика између саосећања, сажаљења и солідарности.<br/>Примери акција солідарности у нашој локалној заједници (мобе, добровољно давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљања новца).<br/>Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције).<br/>Медији као подршка солідарности.</p> <p><b>Волонтирање</b><br/>Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима, животињама, биљкама.<br/>Мотиви волонтера – веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост. Волонтерске акције ученика/ученица школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца).<br/>Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједници.</p> |
|  | <p><b>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</b><br/>Акција солідарности у локалној заједници</p> | <p><b>Планирање и извођење акције солідарности у локалној заједници</b><br/>Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ.<br/>Одређивање циља акције.<br/>Припрема плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације.<br/>Извођење и документовање акције – видео, фотографије, тексто- и сл.<br/>Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или панова, објављивање прилога у школском листу.<br/>Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

**Кључни појмови садржаја:** равноправност, стереотипи и предрасуде, дискриминација, локална заједница, солідарност, волонтирање.

## ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ учења предмета | <p>ЦИЉЕВИ верске наставе, као изборног предмета јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство цркве на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Притом упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и философских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.</p> |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| НАСТАВНЕ ТЕМЕ              | <u>Исходи:</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Међупредметне компетенције |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| УВОД                       | <p>Когнитивни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Моћи да сагледа садржаје за 3. Разред</li> </ul> <p>Афективни:</p> <p>Мотивисан да учествује на часовима веронауке</p>                                                                                                                                                                                                                        | <u>Решавање проблема</u>   |
| 2.БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА | <p>ДРУГА ТЕМА</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Когнитивни: препозна елементе библијске повести о стварању света</li> <li>Моћи да препозна и именује иконе о стварању</li> <li>Увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића</li> <li>Уочи да је свет створен љубављу Божијом</li> <li>Слобода се изражава као љубав према другим људима</li> <li>Учити да је човек сличан Богу</li> </ul> | <u>решавање проблема;</u>  |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                       |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
|                                      | <p>Афективни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу</li> <li>• Развијати свест о бризи према ближњима</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |
| 3.БОГ НАС ВОЛИ                       | <p>ТРЕЋА ТЕМА</p> <p>Когнитивни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Знати да је Бог створио свет</li> <li>• Бог брине о свету</li> <li>• Увидети различитост природе и створеног света</li> <li>• Знати да је Бог из бриге послао свога Сина</li> <li>• Учити да је свет смртан ван заједнице са Богом</li> <li>• Упознати садржај молитве Анжели чувару</li> <li>• Усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“</li> </ul> <p>Афективни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог</li> <li>• Бити подстакнут да воли све људе</li> </ul> | <u>одговоран однос према здрављу;</u> |
| 4.ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА | <p>ЧЕТВРТА ТЕМА</p> <p>Когнитивни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Човек посредник Бога и природе</li> <li>• Проширити знање о служењу Светом Сави</li> <li>• Учити да нема љубави без служења ближњима</li> <li>• Упознаи библијску повест о Христовом служењу апостолима</li> </ul> <p>Афективни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Бити подстакнут да љубав препознаје као служење</li> </ul>                                                                                                                                                                                                            | естетичка компетенција;               |
| 5.ЛИТУРГИЈА – ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ       | <p>ПЕТА ТЕМА</p> <p>Когнитивни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Литургија захвалност Богу</li> <li>• Захвалност се исказује кроз дарове</li> <li>• Наши дарови</li> </ul> <p>Хлеб и вино свет у малом</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Увидети везу Литургије и спасења</li> <li>• Усвојити текст и мелодију „Људи ликујте“</li> </ul> <p>Афективни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Бити подстакнут да учествује на Литургији и покаже љубав</li> <li>• Бити подстакнут да развија осећај захвалности.</li> </ul>                                                                            | <u>Естетичка компетенција</u>         |
| 6.ЧОВЕК И ПРИРОДА                    | <p>ШЕСТА ТЕМА</p> <p>Когнитивни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Препозна личну одговорност</li> <li>• Загађењем околине загађује свет</li> </ul> <p>Афективни:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Бити подстакнут на очување природе</li> <li>• Ученици подстакнути да уреде школски простор</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | сарадња;                              |

## КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК

|                    |                                                                                                                                                                                      |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ учења предмета | <ul style="list-style-type: none"> <li>- помоћи детету активније укључење у литургијску заједницу</li> <li>- уградити преко веронауке радост дружења и у Цркви око олтара</li> </ul> |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                 |
|--|---------------------------------------------------------------------------------|
|  | да дете научи како Бог дели себе као хлеб другима, да и ми будемо хлеб другима_ |
|--|---------------------------------------------------------------------------------|

| НАСТАВНЕ ТЕМЕ                                                                       | Исходи:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Међупредметне компетенције |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| СУСРЕТИ НА ВЕРОНАУЦИ<br>HITTANOS TALÁLKOZÁSAINK                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kifejezi a közösség, a diákok közötti együttműködés és segítségnyújtás iránti igényét</li> <li>- fontosnak tartja egymás tisztelőt és a közösségi szellemet</li> <li>- tisztelettel elfogadja az iskolában és az osztályban fennálló különbségeket, észáltal törekszik az egymás közötti jó kapcsolat kialakítására</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1, 2, 6                    |
| БОГ ЈЕ НАШ СПАСИТЕЉ<br>ISTEN A MI MEGVÁLTÓNK                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- felismeri, hogy Isten gondoskodik Izrael népéről</li> <li>-megérti, hogy Isten együttműködést kér az emberektől</li> <li>- megérti, hogyan van jelen Isten az emberek életében</li> <li>- megérti a „Jahve“ szó jelentését</li> <li>- felismeri Isten közreműködését a világban az emberek által</li> <li>- megérti a pusztaság fogalmának jelentését az Ószövetségben</li> <li>- úgy értelmezi a parancsolatokat, mint segítséget a sikeres élethez</li> <li>- megismeri a szeretetet, mint az élet és az emberi boldogság alapját</li> </ul>                                                                                                                     | 1, 2, 6, 9, 11             |
| БОГ ЈЕ ПОСТАО ЧОВЕК<br>ISTEN EMBERRÉ LETT                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- felismeri Isten jóságát az emberek iránt, mely az emberek által fejeződik ki</li> <li>- jobban megérti Mária közreműködését a megváltás történetében</li> <li>- felismeri a Jézus születése által létrejött közösséget Isten és ember között</li> <li>- jobban megérti az új szövetséget, mint az Istennel való barátság új módját</li> <li>- érti az új fogalmakat: Elsőszülött, Megváltó</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                              | 1, 2, 6                    |
| ИСУС НАС ПОЗИВА НА<br>ОПРАШТАЊЕ<br>JÉZUS MEGBOCSÁTÁSRA HÍV                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ismeri a Jézus idejében uralkodó társadalmi körülményeket</li> <li>- megnyílik a béke, a megbocsájtás, a kibékülés és a tolerancia értékei felé</li> <li>- felismeri az élettapasztalatokat, melyek hozzájárulnak az Isten és emberek közötti kapcsolat megerősödéséhez</li> <li>- a bűnbocsánat szentségéhez járul</li> <li>- megérti és elfogadja Krisztus szenvedését a kereszten az emberiség megmentése érdekében</li> <li>- elfogadja a bűnbocsánat szentségét, mint személyes találkozást Istennel, jóságos Atyánkkal</li> </ul>                                                                                                                            | 1, 2, 5, 6, 7, 9, 11       |
| ИСУС ЖИВИ С НАМА У<br>ЕУХАРИСТИЈИ<br>AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN<br>KÖZÖTTÜNK<br>ÉLŐ JÉZUS | <ul style="list-style-type: none"> <li>- megérti, hogyan lehet a természet által adottnak többletbeli jelentése az emberek számára</li> <li>- megérti az utolsó vacsora és Jézus kereszthalála közötti összefüggést, de a kenyértörésben való felismerést is az emmauszi úton</li> <li>- felismeri a Krisztusnak kenyér és bor színe alatti jelenlétében való hit fontosságát</li> <li>- éberebben és tudatosabban vesz részt a szentmisék ünneplésében</li> <li>- jobban megérti a megosztás jelentőségét és maga is szeretné megosztani javait másokkal</li> <li>- megérti az Eucharisziát, mint az egyházi közösség forrását</li> <li>- megértéssel vesz részt az Elsőáldozás megünneplésében</li> </ul> | 1, 2, 5, 6, 7, 11          |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| BOG HAC BOJLI<br>ISTEN SZERET MINKET | - _jobban megérti Isten jelenlétét a szentségekben<br>- _nyitottá válik a Jézussal való találkozásra az imában, a bűnbocsánat szentségében és az Eucharishtiában<br>- tanúságot tesz Jézus jóságáról a másokkal való találkozások alkalmával és a kölcsönös segítség által | 1, 2, 6, 7, 9, 11 |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|

## ГРКОКАТОЛИЧКИ ВЕРОНАУК

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Циљ учења предмета | Opći ciljevi vjeronaučne nastave trećega godišta - Upoznati i razumjeti iskustva ljudi koji vjeruju u Boga koji okuplja, spašava, vodi i oslobađa svoj narod i sve ljude - Otkriti Boga koji poziva na osobni susret s njime i na zajednički život u Crkvi, zajednici Isusovih vjernika - Upoznati i doživjeti snagu zajedništva u Crkvi i u sakramentu euharistije - Upoznati i osjetiti Božju blizinu i naklonost, praštanje i ljubav u događajima Staroga zavjeta i u Isusovoj poruci - Otkriti i prihvatiti Isusa koji je put, istina i život i koji svojim vjernima daje za hranu kruh života - Otkriti i doživjeti snagu Božjega djelovanja i izbavljenja Božjega naroda u Starom zavjetu i Isusova poziva na nasljedovanje u Novom zavjetu - Uvidjeti i prihvatiti da se Bog brine za svoj narod, da ga čuva i izbavlja, hrani i vodi kroz kušnje života, da ga opominje i poučava i vodi na putu života - Otkriti i upoznati da nam Isus uvijek iskazuje osobitu brigu i ljubav, da nam oprašta grijehe snagom svoje otkupiteljske žrtve na križu i da nas poziva na obraćenje, pomirenje i uvijek novi početak - Upoznati, doživjeti i iskusiti Isusovu blizinu i ljubav u sakramentima pokore i euharistije |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| НАСТАВНЕ<br>ТЕМЕ               | <u>Исходи:</u>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Међупредметне<br>компетенције                                                                                                                |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NAŠI<br>VJERONAUČNI<br>SUSRETI | da izrazi potrebu zajedništva, suradnje i pomaganja među učenicima da zauzme stav poštovanja i zajedništva da prihvati s poštovanjem razlike kao puta u izgradnji dobrih međuljudskih odnosa u školi i razredu                                                                                                                                                       | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |
| BOG JE NAŠ<br>SPASITELJ        | da uoči Božju brigu za izraelski narod da shvati da Bog traži od čovjeka suradnju da shvati kako je Bog prisutan u životima ljudi da usvoji značenje riječi „Jahve— da uoči djelovanje Božje po ljudima u svijetu da razumije pojam pustinje u Starom zavjetu da razumije zapovijedi kao pomoć za uspjeh u životu da spozna ljubav kao temelj života i ljudske sreće | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |
| BOG JE DOŠAO<br>MEĐU LJUDE     | da uoči Božju dobrotu prema ljudima koja se iskazuje preko ljudi da bolje shvati Marijinu suradnju u povijesti spasenja da prepozna Božje zajedništvo s čovjekom po rođenju Isusa Krista da bolje shvati novi Savez, prijateljavanje s Bogom na nov način da razumije neke nove pojmove: Prvorođenac, Spasitelj                                                      | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                              |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ISUS POZIVA NA POMIRENJE          | da predoči društvene prilike vremena u kojem je živio Isus Krist da se otvori prema vrijednostima mira, pomirenja, opraštanja i tolerancije da prepozna životna iskustva koja doprinose jačanju odnosa Boga i čovjeka da pristupi sakramentu pomirenja da razumije i prihvati Kristovu žrtvu na križu za spas čovječanstva da prihvati sakrament pomirenja kao osobni susret s Bogom dobrim Ocem                                                                                                       | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |
| U EUHARISTIJI – ISUS JE MEĐU NAMA | da uoči kako ono što je dato u prirodi može imati i dodatno značenje za čovjeka da shvati odnos Posljednje večere i Kristove smrti na križu, ali i prepoznavanju po lomljenju kruha na putu u Emaus da uoči važnost vjerovanja u Kristovu prisutnost u prilikama kruha i vina da budnije i svjesnije sudjeluje na misnim slavlјima da bolje shvati značenje dijeljenja i sam pošli to činiti da razumije euharistiju kao izvor zajedništva Crkve da sudjeluje s razumijevanjem u slavlju Prve pričesti | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |
| BOG NAS LJUBI                     | da bolje razumije Bođu prisutnost u sakramentima Crkve da bude otvoren za susret s Isusom u molitvi, sakramentima pomirenja i euharistije da svjedoči Isusovu dobrotu u susretima s drugima i u uzajamnom pomaganju                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1. Maternji jezik i književnost<br>2. Građanski odgoj<br>3. Narodna tradicija<br>4. Svet oko nas<br>5. Likovna kultura<br>6. Muzička kultura |

## МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

A tantárgy neve **Magyar nyelv – anyanyelv a nemzeti kultúra elemeivel**

Cél *A magyar nyelv – anyanyelvápolás* tanításának célja, hogy a szerb nyelvű tagozatra járó magyar anyanyelvű tanulók elsajátítsák a magyar nyelv alapvető nyelvhasználati szabályait, és megfelelő módon tudják magukat kifejezni szóban, tudatosuljon bennük az anyanyelv fontossága a nemzeti identitás megőrzése szempontjából.

Osztály **harmadik**

Évi óraszám **72 óra**

| KIMENET<br>A tanév végére a tanuló:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RÉSZTERÜLET/TÉMA  |        | TARTALOM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Megérti az elolvasott, kimondott mondatokat;</li> <li>– alapszinten képes verbális kommunikációra;</li> <li>– meg tudja nevezni a szöveg szereplőit, a cselekmény helyét és idejét;</li> <li>– rövid szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal;</li> <li>– képes rövidebb szövegek alkotására;</li> <li>– kívülről/fejből mond rövid népköltészeti alkotást, drámai szöveget, gyermekverset;</li> <li>– képes egyszerű beszédhelyzetek eljátszására;</li> <li>– a felolvasott rövid szöveggel kapcsolatban tud a feltett kérdésekre válaszolni (elmesélni a szöveg tartalmát).</li> </ul> | NYELVI<br>KULTÚRA | Beszéd | <p>Szókincsfejlesztő és mondatalkotási gyakorlatok. Irányított és szabadon folytatott beszélgetés (párbeszéd). Az életkornak megfelelő rövid mesék, történetek. Vázlat.</p> <p>Nyelvi játékok.</p> <p>Beszélgetések, szituációs játékok.</p> <p>Élménybeszámoló, egy szöveg tartalmának elmesélése.</p> <p>Dráma-és dramatizált szövegek, színpadi improvizációk.</p> <p>Jelenetek előadása és bábozás.</p> <p>Szituációs játék.</p> <p>Hibás szórendű mondatok javítása.</p> <p>Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése.</p> <p>Önellenőrzés, közös javítás.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Figyelmesen hallgatja beszédpartnerét, és nem szakítja félbe;</li> <li>– meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet;</li> <li>– megérti a felolvasott, rövid ismeretterjesztő szöveget;</li> <li>– átéli az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 | <b>Befogadás</b> | <p>Valós vagy szimulált helyzetek.</p> <p>Szöbeli közlés befogadása.</p> <p>Felolvasott szöveg befogadása.</p> <p>Utasítás, szóbeli üzenet.</p> <p>A másokra figyelmet fejlesztő játékok.</p> <p>Ismeretterjesztő szöveg bemutatása.</p> <p>Irodalmi szöveg bemutatása.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Elsajátította a magyar ábécé betűit;</li> <li>– eszközhasználat szintjén tud nyomtatott és írott betűkkel írni;</li> <li>– képes a mondatok helyes megszerkesztésére és a tartalmilag összetartozó mondatok összekapcsolására;</li> <li>– tud rövid üzeneteket írni;</li> <li>– ügyel a szórendre, a különböző mondatfajták helyes használatára;</li> <li>– le tudja írni a rövid szöveg tartalmát kérdések segítségével vagy azok nélkül;</li> <li>– összefüggő mondatokat ír, és betartja az időrendi sorrendet;</li> <li>– 4-6 mondatos elbeszélő fogalmazást ír közös vagy egyéni élmény alapján;</li> <li>– közös terv alapján adott témáról, tárgyról, növényről, állatról írásban összefüggő mondatokat alkot;</li> <li>– kerüli a szóismétlést;</li> <li>– az új szavakat megfelelő módon építi be szókincsébe;</li> <li>– képes saját szövegének javítására.</li> </ul> |                 | <b>Írás</b>      | <p>Másolás, tollbamondás, közös fogalmazás lejegyzése.</p> <p>Hibás szórendű mondat javítása.</p> <p>Gondolattérkép készítése és alkalmazása.</p> <p>Vázlatkészítés.</p> <p>A mondatfajták kommunikációs szerepe.</p> <p>Iskolai és házi olvasmány.</p> <p>Kép, képsor, megadott szavak.</p> <p>Hiányos vázlat kiegészítése.</p> <p>Tartalmilag összefüggő mondatok írása. A cím és a tartalom kapcsolata.</p> <p>Szerkezeti egységek. Iskolai és házi olvasmány.</p> <p>Megfigyelés, anyaggyűjtés.</p> <p>Vázlat, vázlatkészítés, címadás.</p> <p>Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése.</p> <p>Szólások, szóláshasonlatok jelentése.</p> <p>Önellenőrzés, javítás.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– Felismeri a verset, az elbeszélést és a mesét (tanmese és tündérmese);</li> <li>– meghatározza a szöveg témáját;</li> <li>– meghatározza a szöveg számára kevésbé érthető tartalmi elemeit;</li> <li>– meghatározza a szöveg cselekményét, annak idejét és helyét;</li> <li>– elsajátítja a hangos és néma olvasás technikáját;</li> <li>– felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és negatív tulajdonságaik alapján;</li> <li>– képes rövid szöveget értelmezni;</li> <li>– felismeri a rímeket.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>IRODALOM</b> |                  | <p><b>Választható és adaptálható ISKOLAI OLVASMÁNYOK</b></p> <p><b>Költészet:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Petőfi Sándor: Füstbement terv</li> <li>– József Attila: Altató</li> <li>– Weöres Sándor: Szán megy el az ablakod alatt</li> <li>– Devecseri Gábor: Tavaszhívogató</li> <li>– Szabó Lőrinc: Esik a hó</li> <li>– Nagy László: Dióverés</li> </ul> <p><b>Próza:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mikszáth Kálmán: Madárfészek</li> <li>– A köleves (népmese)</li> <li>– La Fontaine: A nyúl meg a teknős</li> <li>– A kígyóbőr (vajdasági magyar népmese)</li> <li>– Az égi erő paszuly (népmese)</li> <li>– Mit gondolt Kinizsi Pál a maga fejéről? (monda)</li> <li>– Gyurkovics Tibor: Rád nem lehet számítani</li> <li>– Adaptált szövegek</li> </ul> <p><b>Népköltészeti alkotások:</b></p> <p>Közmondások, szólások, népi mondókák és gyermekjátékok, találós kérdések, sorolók és ünnepköszöntők.</p> <p><b>Dramai szövegek:</b></p> <p>dramai szövegek gyermeklapokból</p> <p><b>Tudományos és ismeretterjesztő szövegek</b></p> <p>A magyar nemzeti kultúra elemeivel kapcsolatos szövegek.</p> <p>Válogatás a gyermekenciklopédiák és a gyermeklapok szövegeiből.</p> |

## РУСИНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Назва предмету: **Руски јазик з елементима националнеј култури**

**Циљ** настави и учења *руског јазика з елементима националнеј култури* то попсцигнуц таки ступењ розвоју комуникативних схопносцох шкољара же би вон самостойно применьовал схопносци висловйованя у стандардних и фахових комуникативних ситуацијох ( у складзе зоз тематичнм мини- мумом и у писанеј форми), пестовал национални и културни идентитет, етнїчне самопочитиване и упознавање шкољарох зоз елементима традициј, култури и обичајох Руснацох.

Рочни фонд годзинох **72 годзини**

| ИСХОДИ<br>По законченей теми/обласци школяр годзен:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ОБЛАСЦ/ТЕМА | ЗМИСТИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– самостойно читац и розумиц кратши и едноставнейши тексти</li> <li>– розликовац и одредзиц род кнїжовного діла</li> <li>– розликовац басну, сказку, приповедку</li> <li>– навесц основни характеристики прози, поезиї и драми</li> <li>– видвоїц главни подоби одпобочних</li> <li>– обачовац цек дії у кнїжовним тексту</li> <li>– повязовац поуки з басни зоз реалним животом</li> <li>– препознавац елементи фантастики у сказки</li> <li>– препознавац описани чувства у писні</li> </ul> | КНЇЖОВНОСЦ  | <p><b>Школевка лектира</b></p> <p>Поезия</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. М. Колошній, <i>Бависка мойого бачика</i></li> <li>2. Народна шпиванка, <i>Танцовала нина з нину</i></li> <li>3. Мирон Колошній, <i>Яка моя мац</i></li> <li>4. Михал Ковач, <i>Шицких любим</i></li> <li>5. Серафима Макаї, <i>Цо ми брига</i></li> <li>6. Мелания Римар, <i>Брат и шестра</i></li> </ol> <p>Проза</p> <p>Яков Кишюгас, <i>Черешньов квиток</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Як пуканка</li> <li>2. Предня</li> <li>3. Важни папери</li> <li>4. Парток</li> <li>5. Стара слика</li> <li>6. Андри</li> <li>7. Сушеди</li> <li>8. Седми рай</li> <li>9. Розмария</li> <li>10. Пацери</li> <li>11. Крачун</li> <li>12. Миколая</li> <li>13. Сушедов хлапец</li> <li>14. Живе кино</li> <li>15. Колена</li> <li>16. Черешньов квиток</li> <li>17. Таблїчка</li> <li>18. Дзеци то народ окреми</li> <li>19. Мирон Канюх, <i>Пчолка Смолка</i></li> <li>20. Мелания Римар, <i>Поспани пчолки</i></li> <li>21. Народна приповедка, <i>Троме ловаре</i></li> <li>22. Драмски тексти зоз <i>Загадки</i></li> <li>23. Загадки и присловки по вибору</li> </ol> <p>Основни характеристики прози, поезиї и драми</p> <p>Характеристики басни, сказки и приповедки</p> <p>Присловки и загадки</p> <p>Руски народни приповедки, басни, сказки и писні</p> <p>Одредзоване главней особи и других особох у приповедки</p> <p>Обачоване цека дії у приповедки</p> <p>Композиция приповедки: увод, заплет и розплет (розришенє)</p> <p>Опис простору и особох</p> <p>Порученє присловки</p> <p>Поуки баснох и реални живот</p> <p>Фантастичне у сказкох Чувства у писньох</p> <p>Характеристики драмского діла</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– обачовац розлики и подобносци медзи сербску и руску кирилку</li> <li>– складац виречєня зоз датих словох</li> <li>– препознац слова зоз хторима ше меную особи, предмети и чувства</li> <li>– розликовац слова зоз хторима ше означує дія, прикмета и количество</li> <li>– розликовац и правильно хановац три дієсловни часи</li> <li>– розликовац и меновац три роди у єднини и множини</li> <li>– розликовац и меновац три особи у єднини и множини при власних заменовнікох</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>ЯЗИК<br/>ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС</p>                      | <p><b>Морфология</b><br/>Слова хтори меную дацо и слова хтори означую дію, прикмету або количество<br/>Дієсловни часи: прешли, терашні и будуци час<br/>Особни заменовніки<br/>Род премеєнлївих словох</p> <p><b>Правопис</b><br/>Правилне писанє двозначних вокалских буквох Я, Є, Ї, Ю<br/>Писанє буквох Щ, Ъ, Ь и словох зоз ДЗ и ДЖ<br/>Писанє словка НЄ и дієсловох</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– правильно вигваряц и писац гласи руского языка</li> <li>– правильно хановац знаки інтерпункції; запяту при начишльованю и наводніки при писаню наслєвох кнїжовних ділох</li> <li>– писац по диктату пейц до шейсц слова у виречєню и коло шейсц слова у диктату</li> <li>– правильно писац букви Я, Є, Ї, Ю, Ъ, Ь у розличних позиційох</li> <li>– правильно писац мєткї знак Ь зоз буквами Д, Т, Л, Н</li> <li>– правильно писац слова зоз буквами (гласами) ДЗ и ДЖ</li> <li>– правильно хановац букву Щ</li> <li>– правильно хановац вєльку букву при писаню назвох кнїжкох, часописох, школох, мєстох и уліцох</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | <p>Приповєданє о власним дожицю<br/>Зжате преприповєдованє филмох, театралних представох, спортских змаганьох або музичних манифєстацийох<br/>Описованє нукашнього простору и людзох<br/>Диялог, директна и индиректна бєшєда<br/>Драматизация текста; читанє по улогох и замяньованє улогох<br/>Розгварка, теми з каждодньового живота, словнік каждодньовей конверзаций (комуникаций)<br/>Присловки, загадки и „питаня за роздумованє”<br/>Словнік менєй познатих словох и виразох у хторих ше таки слова хасную<br/>Замяньованє странских словох зоз словами руского языка; толкованє значєня словох у контексту<br/>Розлични значєня истих словох у зависносци од контексту<br/>Читанє наглас и у себе зоз напредок датим задатком<br/>Составянє особного словніка<br/>Составянє крижалькох и ребусох<br/>Прєписованє кратких виречєньох; записованє стихох и фразох<br/>Писанє диктату<br/>Писанє составох</p> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– правильно вигваряц гласи руского языка</li> <li>– хановац правилну интонацию розповєдного виречєня</li> <li>– правильно хановац наглашку на предостатнім складу</li> <li>– приповєдац о власних дожицох, о тим цо видзєл и цо жада</li> <li>– прєнесц цудзи слова на директни и индиректни способ</li> <li>– виражовац количество зоз словами половка и штварцина</li> <li>– водзиц диялог на дату тему</li> <li>– виражовац прибіжньосц мєста, часу и количества</li> <li>– виразно читац драмски текст подзелєни по улогох и замяньовац улоги</li> <li>– хановац загадки за забаву и розвагу</li> <li>– розумиц словнік каждодньовей конверзаций</li> <li>– препознац значєнє словох на основу контексту</li> <li>– зжато преприповєдац филм, представу, спортске змаганє або музичну манифєстацию</li> <li>– описац нукашні, вонкашні простор и людзох</li> <li>– хановац прикметніки при описованю</li> <li>– драматизовац текст або дожиту подїю, анегдоту</li> <li>– читац у себе и розумиц пречитанє зоз напредок датим задатком</li> <li>– хановац правилну интонацию виречєня</li> <li>– писац кратки литературни состави на познати и білзики каждодньово теми</li> <li>– здравкац на стретнуцу и при розходзе так як вимага швето Вєлька ноц або Крачун</li> <li>– шпивац єдну руску народну шпіванку</li> <li>– шпивац єдну руску дзєцинску популярну шпіванку</li> <li>– препознац, мєновац и одредзиц зач служєли хижни ствари старого руского обисца: руски пєц, кочєрга, ожох, дзивоцка лада, кудзєль, кросна, кєрпари, перини</li> <li>– поровнац живот у сучасней рускей фамєлії зоз животом рускей фамєлії у прєшлосци</li> </ul> | <p>ЯЗИЧНА КУЛТУРА</p> <p>ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕЙ КУЛТУРИ</p> | <p>Народни піснї хтори ше шпиваю<br/>Дзєцински популярни піснї зоз фестивала <i>Червене пупче</i><br/>Сотрудніцтво зоз часописом <i>Заградка</i><br/><i>Драмски мемориял Петра Ризничя Дядї</i> – брац учасц у драмских секцийох<br/>Провадзєнє руских дзєцинских ТВ емисийох<br/>Двоєнє родичом и старшим людзом<br/>Мєдзисобнє двоєнє старших людзох; муж-жєна, сусєдово, родзини и подобнє<br/>Здравканє старшим при стретнуцу на уліци<br/>Окремнє здравканє на швета Вєльку ноц и Крачун<br/>Старе руске обисцє; ствари у хижї: руски пєц, дзивоцка лада, ормани, лавка, посцєлї, кєрпари, перини, образи и другє<br/>Живот у сучасней фамєлії и фамєлиярни живот Руснацох у прєшлосци</p>                                                                                                                                                                                                                     |

**Ключни понятия:** кнїжовносц, язык граматика и правопис, язична култура, елементи националней култури.

## УКРАЇНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Назва предмета      **Українська мова з елементами національної культури**

**Мета**                      **Метою** викладання та навчання навчальної дисципліни *українська мова з елементами національної культури* є досягти учнями такого ступеню комунікативних здібностей, на якому вони зможуть самостійно вживати засвоєні навички розмовного мовлення в стандартних та професійних кому- нікативних ситуаціях (залежно від тематичного мінімуму та в письмовій формі), плекати національну та культурну ідентичність, етнічну самоповагу та ознайомити їх з елементами традиції, культури, звичаїв українського народу, підкреслюючи особливі риси українського мовлення в Сербії.

Річна кількість годин **72 години**

| НАВЧАЛЬНІ ДОСЯГНЕННЯ<br>Після закінчення класу учень: | ОБЛАСТЬ/<br>ТЕМА | ЗМІСТ |
|-------------------------------------------------------|------------------|-------|
|-------------------------------------------------------|------------------|-------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– розрізняє звук, слово і речення; правильно вимовляє слова і пише повні речення;</li> <li>– оволодіє основною технікою читання та письма з наголосом на правильну вимову приголосних в словах;</li> <li>– читає з розумінням;</li> <li>– уважно слухає і розуміє зміст літературного твору, який читається;</li> <li>– розрізняє вірш, казку, байку та п'єсу;</li> <li>– народна мудрість;</li> <li>– уміє виділити головних героїв твору і визначати їхні позитивні та негативні риси;</li> <li>– розпізнає загадку;</li> <li>– розрізняє звук, слово і речення;</li> <li>– правильно вимовляє короткі і повні речення;</li> <li>– правильно використовує велику літеру на початку речення і в написанні власних імен, назвах об'єктів (школи), назвах міст і вулиць;</li> <li>– уміє виділити іменники, дієслова та прикметники.</li> <li>– уміє сформулювати усне повідомлення за даними словами;</li> <li>– уміє усно переказувати;</li> <li>– уміє усно описувати малюнок/малюнки та розповісти про пригоду з власного досвіду;</li> <li>– уміє усно називати та описувати предмети, які нас оточують;</li> <li>– правильно використовує нові слова в повсякденній мові; правильно вимовляє специфічні звуки української мови в повсякденній розмові;</li> <li>– уміє напам'ять розказати короткі вірші;</li> <li>– бере участь у виставі;</li> <li>– бере участь у культурно-мистецьких заходах (як глядач або як учасник);</li> <li>– уміє ввічливо подякувати, попросити про допомогу, уважно вислухати співрозмовника;</li> <li>– розуміє термін <i>національна приналежність</i> і поважає представників інших народів;</li> <li>– шанує свою рідну мову та мови інших народів;</li> <li>– розрізняє подібність мовних явищ між українською та сербською мовами;</li> <li>– уміє інтерпретувати народні вірші, пов'язані зі святами чи порами року;</li> <li>– бере участь у дитячих іграх, які відповідають його віку;</li> <li>– знає характерні особливості українських народних костюмів (свого краю);</li> <li>– святкує свята (і порівнює їх з сербськими);</li> <li>– знає традиційні українські звичаї (Святий Миколай – вірші, Різдво – різдвяні пісні, Великдень – писанки/крашанки, „Веснянки” – цикл веснянок), а також традиційні народні страви; святкування іменин.</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><b>ЛІТЕРАТУРА</b></p> | <p>Звук та буква, друковані та писані літери. Слова і речення в розмові та на письмі Мовні ігри.</p> <p>Аналітико-синтетичні вправи, графомоторні вправи.</p> <p>Писання (переписування, самостійне писання).</p> <p>Читання (плавне читання, читання голосне і про себе); питання, для перевірки розуміння прочитаного тексту.</p> <p>Вимова звуків, з вимовою яких у учнів виникають труднощі: (напр: <i>и, з, х, і, я, ю, е, ї, й, оз, ож</i>) та усіх м'яких приголосних. Вживання м'якого знака та апострофа.</p> <p>Розпізнавання іменників, дієслів і прикметників.</p> <p><b>ШКІЛЬНА ЛІТЕРАТУРА</b></p> <p><b>Поезія</b></p> <p>Українські народні пісні: <i>Два півники; Зайчику, зайчику, де ти бував; Прийшла весна з квітами...</i></p> <p>Лічилки: <i>У зеленому садочку; Тікав зась через міст; Загадки і скоромовки: Хто це землю вигортає; Холодна, біла; Запитала мишка мишку; Летів горобець;</i></p> <p>Тамара Коломієць: <i>Кораблі-кораблики; Н.</i></p> <p>Забіла: <i>Чотири пори року; Барвінок; Ю.</i></p> <p>Ходос: <i>12 місяців Кота Микитки;</i></p> <p>Олександр Олесь: <i>Весняні квіти в поезії;</i></p> <p>Олена Пчілка: <i>Весняні квіти;</i></p> <p>Ганна Чубач: <i>Роса;</i></p> <p>Ліна Костенко: <i>Сунічки;</i></p> <p>Олекса Ющенко: <i>Щоб швидше ріс!</i></p> <p>Марія Пономаренко: <i>Осінь пензлика взяла;</i></p> <p>О. Роговенко: <i>Зима;</i></p> <p>Платон Воронько: <i>Журавлики-журавлі;</i></p> <p><b>Проза</b></p> <p>Василь Сухомлинський: <i>Ласкавий вітер і холодний вітриля;</i></p> <p>Вікторія Лабунець: <i>Неслухняна дівчинка;</i></p> <p>Олег Буцень: <i>Батько; Так чи не так;</i></p> <p>Василь Чухліб: <i>Дикі каченята;</i></p> <p>Віктор Кава: <i>Він живий;</i></p> <p>Народні казки: <i>Хто поміє гориць? Казка про родину,</i></p> <p>Народні прислів'я та приказки.</p> <p><b>Драматургія</b></p> <p>Дитячі народні ігри: <i>Подоланочка...</i></p> <p>Легенди: <i>Легенда про калину; Чому собаки з кішками ворогують</i></p> <p>Ляльковий театр.</p> <p><b>ПОЗАКЛАСНЕ ЧИТАННЯ</b></p> <p>Василь Сухомлинський: <i>Лижі й ковзани</i></p> <p><b>Позакласне читання – на вибір 2 твори</b></p> <p>Ярослав Стельмах: <i>Голодний, Злий і дуже небезпечний;</i></p> <p>Віктор Кава: <i>Оповідання;</i></p> <p>Олег Буцень: <i>Солодкий дощ;</i></p> <p>Віктор Васильчук: <i>Чому Нічка посварилася з Ранком;</i> Вистава лялькового театру та комікси.</p> <p><b>Популярні та інформаційні тексти:</b> Тексти з ілюстрованих енциклопедій та дитячих журналів на вибір.</p> <p><b>Літературні тексти;</b></p> <p>– Вірш (рядок, строфа); байка; казка; народна мудрість.</p> <p>– подія; коли вона відбулась і де; літературний герой, його зовнішній вигляд,</p> <p>– дитячі п'єси; дитячі ігри; смішинки.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                   |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|-------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | МОВНА<br>КУЛЬТУРА | Усне<br>висловлювання | Традиційна українська народна культура.<br>Уміти вести невимушену розмову. Особистість учня: сім'я і дім, сімейні обов'язки, товариші та однокласники, розповіді про свою улюблену тварину; свою школу, шкільні обов'язки ,...<br>Форми соціальної поведінки: які слова і коли ми використовуємо, слова вітання та фрази.<br>Свята та сімейні свята.<br>Розмова, розповідь, розповідь за малюнком (народний костюм, традиційні страви).<br>Переказ короткого літературного тексту, який відповідає віку учня.<br>Драматичний текст, театральний текст, сценічна обробка.<br>Театральна постановка (вистава і ляльковий театр), дитячі народні ігри.<br>Збагачення словникового запасу. Мовлення, ситуативні та мовні ігри. Розмова на базі прослуханого аудіозапису. |
|  |                   | Слухання              | Реальні та симуляційні ситуації.<br>Аудіовізуальні записи.<br>Ігри для розвитку уваги та вміння <i>слухати</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|  |                   | Читання               | Літературні твори – виразне читання вчителя або аудіовізуальний запис.<br>Не літературні твори: текст у таблиці, розклад уроків, квиток та багато іншого.<br>Інформаційні тексти: правила поведінки в школі, з життя в нашому оточенні, з дитячої енциклопедії.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|  |                   | Письмо                | Написання букв, характерних для українського алфавіту, у широко використовуваних словах і фразах. Переписування.<br>Розгадування кросвордів, ребусів, головоломок ...<br>Написання великої літери на початку речення та особистих імен людей, назвах міст, вулиць, шкіл. Види речень, рзділові знаки в кінці речення.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

**Ключові слова:** початкове читання та писання, мовна культура, усне висловлювання, література

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 | <b>Irodalomelméleti fogalmak:</b><br>– vers (versszak, verssor);<br>– mese (tündérmese, állatmese);<br>– párbeszéd, dráma;<br>– a cselekmény; helye és ideje;<br>– a mű szereplője – külső és belső tulajdonságai és cselekedetei.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| – Felismeri, megkülönbözteti és alkalmazza a kijelentő, a kérdő és a felszólító mondatokat a beszédben és az írásban;<br>– helyesen használja a megtanult rokon értelmű szavakat és az ellentétes jelentésű szavakat;<br>– odafigyel a helyes szórendre;<br>– megkülönbözteti a különféle időben végbemenő cselekvéseket, történéseket;<br>– a mondatvégi írásjeleket helyesen használja az egyszerű mondatok végén;<br>– helyesen használja az igeidőket beszédben és írásban;<br>– felismeri a köznevet és a tulajdonnevet, és helyesen írja le őket;<br>– képes többes számú főneveket alkotni;<br>– alkalmazni tudja a melléknevet a nyelvhasználatban;<br>– megérti a névmások (személyes, mutató, kérdő) alkalmazását a beszédben és a szövegben;<br>– A hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat helyesen használja írásban.<br>– a j hangot biztonságosan jelöli a tanult szófajok körében. | <b>NYELVTAN</b> | Csoportmunka, nyelvi játékok alkalmazása.<br>A szerb nyelv hangrendszerétől eltérő magyar hangok ejtésének gyakorlása.<br>Mondókák, versek hangosan történő felolvasása. A hosszú magánhangzók és mássalhangzók minél pontosabb kiejtésének begyakorlása.<br>Beszélgetés.<br>Párbeszéd folytatása játék keretében, illetve ismert szöveggel kapcsolatban.<br>Képek alapján történet elmondása. Olvasmány alapján történet elmondása és leírása.<br>Nyelvhelyességi gyakorlatok.<br>Saját élmény, tapasztalat, vélemény megfogalmazása szóban.<br>Hibás szövegek javítása.<br>Üzenet írása.<br>Saját élmény megfogalmazása, leírása.<br>Helyesírási gyakorlatok. |

Kulcsszavak: nyelvi kultúra, irodalom, szövegértés, nyelvismeret, alapvető kommunikációs készség és nyelvhelyesség. Korreláció: zenekultúra, képzőművészeti kultúra, szerb mint anyanyelv, természet és társadalom.

### 5.3.Облици рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми у трећем разреду

## ДОПУНСКА НАСТАВА

Српски језик

| Садржај<br>(наставне јединице)                                                              | Циљеви, задаци<br>(исходи)                                                                                                                                                                                                     | Облици, методе                                                                                              | Средства                                                                          | Евалуација,<br>самоевалуац.                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| - Именице<br>- Глаголи<br>- Придеви<br>- Врсте реченица<br>- Управни говор<br>- Служба речи | - Ученик упознаје основна базична знања о именицама, глаголима, придевима<br>- Упознаје појам и врсте реченица и главне делове<br>- Уочавање управног говора у тексту<br>- Упознаје појмове службе речи и уочава их у реченици | Интерактивна<br>Игровне активности<br>Смисаоно учење<br>Разговор<br>Индивидуални, групни, тандем, фронтални | Уџбеник<br>текстови<br>домаћи<br>задаци<br>ученички<br>радови<br>часописи за децу | посматрање<br>разговори<br>белешке<br>посматрање (усмерено, пригодно, опште) |

|                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                 |                                                                                                                                                  |                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Преписивање текста са ћирилице на латиницу</li> <li>- Увежбавање читког и уредног рукописа, уз примену правописних правила</li> <li>- Преписивање текста са датим задатком</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ученик зна да преписује са ћирилице на латиницу</li> <li>- ученик примењује правописна правила</li> <li>- има читак и уредан рукопис</li> <li>- зна да препише текст са задатим задатком</li> </ul> | Интерактивна<br>Игровне активности<br>Смисаоно учење<br>Разговор<br><br>Индивидуални, групни, тандем, фронтални | Уџбеник<br>текстови<br>домаћи<br>задачи<br>ученички радови<br>часописи за децу<br>прибор за писање<br>свеска<br>наставни листови<br>креде у боји | посматрање<br>разговори<br>белешке<br>посматрање (усмерено, пригодно, опште) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|

#### Мађарски језик

| Ред. број часа | Наставна јединица                                                   |
|----------------|---------------------------------------------------------------------|
| 1              | Szavak betűrendjének a gyakorlása                                   |
| 2              | Olvasás és írás gyakorlása                                          |
| 3              | Szövegértés gyakorlása                                              |
| 4              | Olvasás és írás gyakorlása                                          |
| 5              | Önálló íráskészség fejlesztése                                      |
| 6              | Olvasás és írás gyakorlása                                          |
| 7              | Beszédkésztség és szövegértés gyakorlása                            |
| 8              | Hangos és értő olvasás, valamint másolás és tollbamondás gyakorlása |
| 9              | Hangos és értő olvasás, valamint másolás és tollbamondás gyakorlása |
| 10             | Szövegértés és olvasási készség fejlesztése                         |
| 11             | Szövegértés és olvasási készség fejlesztése                         |
| 12             | Hangos és értő olvasás, valamint másolás és tollbamondás gyakorlása |

|    |                                                                     |
|----|---------------------------------------------------------------------|
| 13 | Hangos és értő olvasás, valamint másolás és tollbamondás gyakorlása |
| 14 | Gramatikai nyelvi készségek fejlesztése                             |
| 15 | Gramatikai nyelvi készségek fejlesztése                             |
| 16 | Gramatikai nyelvi készségek fejlesztése                             |
| 17 | Olvasás és írás gyakorlása                                          |
| 18 | Hangos és értő olvasás, valamint másolás és tollbamondás gyakorlása |

Математика

Наставна тема: БЛОК БРОЈЕВА ДО 1000

| Садржај<br>(наставне јединице)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Циљеви, задаци<br>(исходи)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Облици,<br>методе                                                                                                                                                                                                                  | Средства                                                                                                                                                                                                                           | Евалуација,<br>самоевалуац.                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Декадно записивање и читање бројева до 1000.</li> <li>- Упоредивање бројева према њиховим декадним записима.</li> <li>- Писање бројева римским цифрама.</li> <li>- Сабирање и одузимање бројева у блоку до 1000.</li> <li>- Дељење са остатком у блоку бројева до 100 (укључујући и усмене вежбе).</li> <li>- Множење и дељење троцифреног броја једноцифреним.</li> <li>- Изрази.</li> <li>- Коришћење заграда и њихово изостављање.</li> <li>- Својства рачунских операција и њихова примена на трансформисање израза и за рачунске олакшице.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чита, пише и упоређује бројеве од 0 до 1000</li> <li>- Чита и пише римске бројеве</li> <li>- Зна да сабира и одузима до 1000</li> <li>- Зна да множи и дели са остатком до 1000</li> <li>- Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда</li> <li>- Решава једноставне проблем ситуације</li> <li>- Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Посматрање</li> <li>Графичко представљање</li> <li>Разговор</li> <li>Цртање</li> <li>Писање</li> <li>Индивидуални подстицај</li> <li>Аналитичко-синтетичка</li> <li>Истраживачка</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Апликације</li> <li>Графофолије</li> <li>Дидактички материјал</li> <li>Уџбеник</li> <li>Креде у боји</li> <li>Оловке у боји</li> <li>Дијаграмске слике</li> <li>Прибор за цртање</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>посматрање</li> <li>праћење ангажовања ученика</li> <li>усмене провере</li> <li>белешке</li> </ul> |

Наставна тема: ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЛИЦИ И ЊИХОВИ МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ

| Садржај<br>(наставне јединице)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Циљеви, задаци<br>(исходи)                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Облици, методе                                                                                                                                                                                      | Средства                                                                                                                                                                  | Евалуација, самоевалуац.                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Кружница (кружна линија) и круг.</li> <li>- Цртање помоћу шестара.</li> <li>- Угао. Врсте углова - оштар, прав, туп.</li> <li>- Паралелне и нормалне праве и њихово цртање помоћу обичног и троугаоног лењира.</li> <li>- Правоугаоник и квадрат.</li> <li>- Троугао.</li> <li>- Цртање ових фигура помоћу лењира и шестара.</li> <li>- Поређење и графичко надовезивање дужи.</li> <li>- Обим правоугаоника, квадрата и троугла</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Разликује и именује једноставне геометријске фигуре и њихове елементе</li> <li>- Уме да се служи прибором за цртање</li> <li>- Препознаје основне симетричне фигуре и подударност у свакодневним ситуацијама</li> <li>- Решава једноставне проблем ситуације</li> </ul> | <p>Посматрање<br/>Графичко представљање<br/>Разговор<br/>Цртање<br/>Писање<br/>Индивидуални подстицај<br/>Аналитичко-синтетичка<br/>Истраживачка</p> <p>Индивидуални, групни, тандем, фронтални</p> | <p>Апликације<br/>Графофолије<br/>Дидактички материјал<br/>Уџбеник<br/>Креде у боји<br/>Оловке у боји<br/>Дијаграмске слике<br/>Прибор за цртање<br/>Лењир<br/>Шестар</p> | <p>посматрање<br/>праћење<br/>ангажовања<br/>ученика<br/>усмене провере<br/>белешке</p> |

Наставна тема: МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

| Садржај<br>(наставне јединице)                                                                                                                                                                                                    | Циљеви, задаци<br>(исходи)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Облици, методе                                                                                                            | Средства                                                                                    | Евалуација, самоевалуац.                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Милиметар и километар</li> <li>- Килограм</li> <li>- Литар</li> <li>- Година и век</li> <li>- Односи између мањих и већих јединица који остају у оквиру блока бројева до 1000</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Зна јединице за дужину</li> <li>- Зна јединице за време</li> <li>- Зна да пореди и уме да процени и мери дужине у окружењу</li> <li>- Поређује и процењује бројност објеката у окружењу</li> <li>- Зна јединице за дужину и време и да рачуна са њима</li> <li>- Решава једноставне проблем ситуације</li> <li>- Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме</li> </ul> | <p>Интерактивна<br/>Игровне активности<br/>Смисаоно учење<br/>Разговор</p> <p>Индивидуални, групни, тандем, фронтални</p> | <p>Уџбеник<br/>Креде у боји<br/>Оловке у боји<br/>Прибор за цртање<br/>Лењир<br/>Шестар</p> | <p>посматрање<br/>разговори<br/>белешке<br/>посматрање (усмерено, пригодно, опште)<br/>задовољства<br/>ученика на часу</p> |

## ДОДАТНА НАСТАВА

**Додатна настава** у 3. разреду основног васпитања и образовања биће реализована са по једним часом недељног фонда, тј. 36 часова на годишњем нивоу по одељењу а уколико су потребе ученика веће, број часова додатне наставе ће се према потребама увећати. Сарджаји часова додатне наставе биће одређени по тренутним потребама ученика, а за предмет Математика. Часове ће похађати ученици који искажу посебна интересовања и оствареност исхода на вишем нивоу у настави математике.

| Редни број и назив наставне теме | Р. бр. часа | Наставна јединица                                            |
|----------------------------------|-------------|--------------------------------------------------------------|
| БРОЈЕВИ ДО 1000                  | 1.          | Договор о раду                                               |
|                                  | 2.          | Задаци са палидрвцима                                        |
|                                  | 3.          | Бројеви прве хиљаде                                          |
|                                  | 4.          | Декадни запис природног броја                                |
|                                  | 5.          | Декадни запис природног броја                                |
|                                  | 6.          | Декадни запис природног броја                                |
| БРОЈЕВИ ДО 1000                  | 7.          | Бројеви прве стотине, сабирање и одузимање, множење и дељење |
|                                  | 8.          | Бројеви до 1000 сабирање и одузимање                         |
|                                  | 9.          | Бројеви прве хиљаде множење и дељење                         |
|                                  | 10.         | Римске цифре                                                 |
|                                  | 11.         | Задаци са палидрвцима                                        |
|                                  | 12.         | Дешифровање ( сабирање и одузимање)                          |
|                                  | 13.         | Бројевни низови( Правила настајања и настављања              |
|                                  | 14.         | Бројевни низови( Правила настајања и настављања)             |
| БРОЈЕВИ ДО 1000<br>ГЕОМЕТРИЈА    | 15.         | Логичко - комбинаторни задаци                                |
|                                  | 16.         | Логичко - комбинаторни задаци                                |
|                                  | 17.         | Логичко - комбинаторни задаци                                |
|                                  | 18.         | Угао, узајамни положај правих                                |
| ГЕОМЕТРИЈА                       | 19.         | Угао, узајамни положај правих                                |
|                                  | 20.         | Мерење површине геометријских фигура задатом мером           |
|                                  | 21.         | Мерење површине геометријских фигура задатом мером           |
| БРОЈЕВИ ДО 1000                  | 22.         | Пребројавање скупова бројева                                 |
|                                  | 23.         | Пребројавање скупова тачака                                  |

|               |     |                                     |
|---------------|-----|-------------------------------------|
| МЕРЕЊЕ И МЕРЕ | 24. | Сабирање низова бројева             |
|               | 25. | Сабирање низова бројева             |
|               | 26. | Мерење дужине                       |
|               | 27. | Мерење масе                         |
|               | 28. | Мерење времена                      |
|               | 29. | Мерење запремине течности           |
|               | 30. | Дешифровање ( сабирање и одузимање) |
|               | 31. | Магични квадрати                    |
|               | 32. | Магични квадрати                    |
|               | 33. | Магични квадрати                    |
|               | 34. | Занимљиви задаци                    |
|               | 35. | Занимљиви задаци                    |
|               | 36. | Како ми је било у СВЕТУ МАТЕМАТИКЕ  |

## НАСТАВА У ПРИРОДИ

|                 |                  |                           |
|-----------------|------------------|---------------------------|
| ТРЕЋИ<br>разред | Копаоник, Брзеће | МАРТ, АПРИЛ<br><br>7 ДАНА |
|-----------------|------------------|---------------------------|

### 1. ОБРАЗОВНИ И ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

### 2. ОБРАЗОВНИ И ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне деције радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;

- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

#### 1. САДРЖАЈИ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Садржаји наставе у природи остварују се и на основу школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

1. Уочавање облика рељефа западне Србије ( планине Маљен, Повлен , Рудник и Гоч))
2. Посматрање карактеристичне фауне на планинама , Маљен, Повлен, Рудник и Гоч)
3. Посета заштићеним природним подручјима
4. упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и свега што нам нуди предвиђене дестинције);
5. развијање способности оријентације у простору и времену;
6. Социјализација ученика и развој толеранције, одговоран однос према себи и другима
7. Развијање еколошке свести и подстицање развоја свести за очувањем природе своје земље.

## ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Циљ и задаци часа одељењског старешине су: развијање и неговање моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање са правилима школског живота и рада, утицање на формирање навика чувања материјалних добара, формирање позитивних односа према другима, развијање правилног односа према раду, упознавање значаја поштовања правила понашања у различитим ситуацијама.

| Редни број часа | Наставна јединица                                                                             |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.              | КУЋНИ РЕД ШКОЛЕ                                                                               |
| 2.              | ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ШКОЛИ И ОДЕЉЕЊУ                                                            |
| 3.              | ЗАШТИТИМО ЗДРАВЉЕ ОД ВИРУСА                                                                   |
| 4.              | УЧИОНИЦА БЕЗ НАСИЉА                                                                           |
| 5.              | ДЕЧЈА НЕДЕЉА                                                                                  |
| 6.              | ШКОЛА КАКВУ ЖЕЛИМ                                                                             |
| 7.              | МОЈ РАДНИ ДАН                                                                                 |
| 8.              | ОВЕ НЕДЕЉЕ У ШКОЛИ – У УЧИОНИЦИ                                                               |
| 9.              | ДА БИ УСПЕШНО УЧИО ПОТРЕБНО ЈЕ                                                                |
| 10.             | ВЕЖБАЊЕ - ТАЈНА УСПЕХА                                                                        |
| 11.             | ЉУБАВ                                                                                         |
| 12.             | СТРАХ                                                                                         |
| 13.             | БЕСОМЕТАР – УПРАВЉАЊЕ ЉУТЊОМ                                                                  |
| 14.             | МОЈЕ БРИГЕ – ШТА МЕ БРИНЕ                                                                     |
| 15.             | РАЗЛИЧИТИ СМО, АЛИ СУ НАМ ПРАВА ИСТА                                                          |
| 16.             | ВОДА СВУДА ОКО НАС                                                                            |
| 17.             | УМЕТНИЧКИ КОНТЕЈНЕР                                                                           |
| 18.             | ПРЕРАДА СТАРЕ ХАРТИЈЕ                                                                         |
| 19.             | МОЈЕ ДРВО ДИШЕ ЗА МЕНЕ                                                                        |
| 20.             | РАСТЕМ И РАЗВИЈАМ СЕ                                                                          |
| 21.             | ШТА ОЧЕКУЈЕМ ОД РОДИТЕЉА                                                                      |
| 22.             | ПРЕДСТАВЉАМ ЗАНИМАЊЕ РОДИТЕЉА, СТАРАТЕЉА...                                                   |
| 23.             | РОДИТЕЉ НА ЧАСУ“ – представља своје занимање, хоби, учи ученике неким практичним вештинама... |
| 24.             | МОЈ ЗДРАВСТВЕНИ ПРОФИЛ                                                                        |
| 25.             | ХИГИЈЕНА ЈЕ ЗДРАВЉЕ                                                                           |
| 26.             | ШТА ЗНАЧИ БИТИ ЗДРАВ                                                                          |
| 27.             | ЛИЧНА ХИГИЈЕНА И ХИГИЈЕНА ПРОСТОРА                                                            |
| 28.             | ПУТЕВИ ПРЕНОШЕЊА БОЛЕСТИ                                                                      |

|     |                                                                                                                               |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29. | НАВИКЕ У ИСХРАНИ                                                                                                              |
| 30. | БОЛЕСТИ НЕПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ                                                                                                    |
| 31. | ХРАНА У ШКОЛИ И ОКО ШКОЛЕ                                                                                                     |
| 32  | ГОСТ НА ЧАСУ – представници саобраћајне полиције, Дома здравља...                                                             |
| 33  | ПРИЈЕМ ПРЕДШКОЛАЦА ИЗ ПУ „БАМБИ“ упознавање и промоција школе                                                                 |
| 34  | ОДЛАЗАК ОДЕЉЕЊА У ПОСЕТЕ (Музичка школа, позориште, Плава птица, Дом за старије особе, Дом здравља, Градска библиотека, ....) |
| 35  | ОБИЛАЗАК ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, МАЛОГ ПРЕДУЗЕЋА И СЛ                                                                      |
| 36. | МЕЋУОДЕЉЕЊСКА И МЕЋУШКОЛСКА ДРУЖЕЊА поводом значајних датума                                                                  |

Сарадња са родитељима је планирана кроз родитељске састанке, пријеме родитеља, као и кроз креативне радионице родитеља и ученика.

|     |                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IX  | <b>ПРВИ РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК</b><br>Дневни ред :<br>1.Упознавање родитеља са програмским захтевима,опремљеност ученика уџбеницима и прибором<br>2.Упознавање родитеља са начином организовања наставе<br>3.Избор представника за Савет родитеља |
| XI  | <b>ДРУГИ РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК</b><br>Дневни ред :<br>1.Упознавање родитеља са успехом ученика на крају првог класификационог периода<br>2. упознавање родитеља са владањем ученика<br>3.Текућа питања                                           |
| XII | <b>ТРЕЋИ РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК</b><br>Дневни ред :<br>1.Успех и дисциплина на крају првог полугодишта<br>2.Методе,средства и поступци у породичном васпитању<br>3.Подела ђачких књижица                                                          |
| IV  | <b>ЧЕТВРТИ РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК</b><br>Дневни ред :<br>1.Успех ученика на крају трећег класификационог периода<br>2.Страх код деце и сузбијање страха<br>3.Текућа питања                                                                        |
| VI  | <b>ПЕТИ РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК</b><br>Дневни ред :<br>1.Успех и дисциплина на крају школске године и подела ђачких књижица<br>2.Шта треба да знамо из екологије<br>3.Текућа питања                                                                |

Садарња са локалном заједницом се остварује кроз фестивале и манифестације у организацији локалне заједнице, као и кроз посете представника установа битних за здравље и сигурност деце.

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ЛОКАЛНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Дани бундеве</li> <li>• Пролећни фестивал цвећа</li> </ul>                                                                                                                                                                                                        |
| УСТАНОВЕ              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ватрогасна јединица Кула</li> <li>• Станица полиције Кула</li> <li>• Дом здравља Кула</li> <li>• ПУ Бамби КУла</li> <li>• Пчеларкса удружења</li> <li>• Спортски клубови и удружења</li> <li>• Народна библиотека Кула</li> <li>• Културни центар Кула</li> </ul> |

## **ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ**

Циљ ових активности је задовољавање/проширивање интересовања ученика, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго. Ученици имају што више могућности за активно учешће, за креативно испољавање, за интеракцију са другим ученицима, коришћење различитих извора информација и савремених технологија. Резултати рада ученика у оквиру ваннаставних активности биће презентовани широј јавности : организовањем представа, изложби, објављивање на сајту школе, кроз смотре стваралаштва, спортске сусрете, учествовањем на фестивалима у организацији локалне самоуправе и друго.

| Месец     | Број часа | САДРЖАЈ РАДА                                                                      |
|-----------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| СЕПТЕМБАР | 1.        | Шта нас све чека                                                                  |
|           | 2.        | Наша учионица- наше огледало ( уређење одељенских паноа)                          |
|           | 3.        | Јесен у мом крају: Израда производа са мотивима јесени- припрема за Дане бундеве. |
|           | 4.        | Вајање: воће, поврће                                                              |
| ОКТОБАР   | 5         | Моја порука деци света- Дечја недеља                                              |
|           | 5         | Међу звездама- Обележавање светске недеље свемира.                                |
|           | 7         | Моја књига- правимо књигу, илустрације                                            |
|           | 8         | Музичко стваралаштво -од семена и плода до инструмента                            |
|           | 9         | Припрема за јесењи крос                                                           |

|                       |    |                                                                |
|-----------------------|----|----------------------------------------------------------------|
| НОВЕМБАР              | 10 | Дечја олимпијада                                               |
|                       | 11 | Правимо играчке                                                |
|                       | 12 | Правимо картице знања, енигматике, - Светски дан интелигенције |
| ДЕЦЕМБАР              | 13 | У сусрет Дану школе. Учествујемо у приредби.                   |
|                       | 14 | Припрема за Новодишњи вашар                                    |
|                       | 15 | Прослављамо Нову годину                                        |
| ЈАНУАР                | 16 | Школа нас учи да будемо хумани – посета Црвеном крсту          |
|                       | 17 | Свети Сава у песми и причи, литерална активност                |
|                       | 18 | Свети Сава у песми и причи, драмска активност                  |
| ФЕБРУАР<br>МАЈ<br>ЈУН | 19 | Сликамо зиму, ликовна активност                                |
|                       | 20 | Осликавамо природни материјал.                                 |
|                       | 21 | Израда поклона за мамин дан, техничка активност                |
|                       | 22 | Израда честитки за мамин дан, ликовна активност                |
| МАРТ                  | 23 | Зимске игре у мом крају- литерални састав                      |
|                       | 24 | Посета позоришној представи, интерактивна активност            |
|                       | 25 | Народна кола: Играмо и певамо, физичка активност               |
|                       | 26 | Стварамо необично ликовно дело, ликовна активност              |
| АПРИЛ                 | 27 | „Шала, шала...е па шта је. Први април, литерална активност     |
|                       | 28 | Стиже нам Ускрс, правимо украсе, ликовна активност             |
|                       | 29 | Цвет по цвет, букет. Дани цвећа, ликовна активност             |
|                       | 30 | Рециклирај до играчке, техничка активност                      |
| МАЈ                   | 31 | У корак с ритмом – ритмички плес                               |
|                       | 32 | Моја маска. Израда позоришне маске мог омиљеног лика.          |
|                       | 33 | На позорници - пантомима- драмска активност                    |
|                       | 34 | Глумимо                                                        |
| ЈУН                   | 35 | Покажи шта знаш – спортске активности                          |
|                       | 36 | Покажи шта знаш – приредба                                     |

## ЕКСКУРЗИЈА

|              |                               |         |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                     |
|--------------|-------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ТРЕЋИ разред | Сремска Митровица<br>Засавица | МАЈ-ЈУН | <p>Подстицање сазнајног,емоционалног и социјалног развоја личности ученика</p> <p>Схватање учених појмова и повезивање градива .</p> <p>Амбијентална настава</p> | <p>Повезивање школског учења и знања са непосредним посматрањем објеката, појава, односи међу ученицима, односи између дечака и девојчица, самоорганизовање у групном путовању.</p> |
|--------------|-------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

САДРЖАЈ :посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); развијање способности оријентације у простору и времену;

Специјалан резерват природе Засавица је природни резерват стављен под заштиту државе 1977. године као природно добро I категорије од изузетног значаја. Резерват се простире у северној Мачви на територијама општина Сремска Митровица и Богатић.<sup>[1]</sup> Ово је мочварно подручје са поплавним ливадама и шумама површине 1825 хектара уз речицу Засавицу дужине 33,1 km. Кроз овај резерват тече речица Засавица, поток Батар, канали Јовац и Прекопац и постоји веза са реком Савом.

Сремска Митровица је градско насеље и седиште истоимене јединице локалне самоуправе. Сремска Митровица је и највећи град у Срему, административни центар Сремског управног округа и један од најстаријих градова у Војводини и Србији. Град је смештен на левој обали реке Саве